

C 95

CZIFRA JÁNOS

alkudozva

C 95

Czifra János

Alkudozva

2018 AUG. 0 1

Tudok szellem
a városi könyvtár
Olvasóváros!
M. J.

2002

Kiadó: Litoplan Kft. Kazincbarcika

Lektorálta: Lénártné Horváth Ilona

Grafika: Mezey István

Számítógépes tördelés: Litoplan Kft.

Készült: a Litoplan nyomdában Kazincbarcikán 2002.

ISBN 963 202 209 2

r

Előszó a második könyvemhez...

Nem irigylem Önt, kedves Olvasó, mert most sem igazán egy képregény műfajú könyvet vett a kezébe. Ezek a cikkek, cikkecskék az időben is szétaprózódva, mindig valamilyen aktuális társadalmi eseményhez kötöten íródtak, születtek. Ezért olyanok, mint télen a tornácunkon látható, a lukas esőcsatornából eredő s függő jégcsapok.

Ezek az életemhez kapcsolódó "miniatűrök" - egyenként és úgy általában is - idegesítőek, tele vannak rébuszokkal, ma már nehezen idézhető aktuális információkkal, s főként: megmagyarázhatatlan érzelmi paxittal.

Ha lehet Önnek olvasási tanácsot adni, akkor azt javaslom, hogy ezen jégcsapokat nem kellene mégis sorozatban levérni, elszopogatni, talán csak egyenként, naponta egyet, lefekvés előtt s utána. Valóban. Vagy kérdezze meg orvosa tanácsát, vagy vágja ezen könyvet a szekrény tetejére!

Avagy pedig gondoljon egészen másra! Például arra, hogy az élet mégis más és mégis szép....

Tartalomjegyzék

HÁZUNK TÁJA	1
• Az én szobám... ..	4
• A mi macskánk I.	7
• A mi macskánk II.	11
• Árvíz, belvíz, a szivattyúk és én... ..	16
• Örvényben	19
• Ikrek hava I. Vera és Joli	23
• Ikrek hava II. Ica	25
• Horgász a pácban	27
• Kiskarácsony, nagykarácsony	32
• Zsuzsika és a rendőrség	35
• Hogyan kell lepkét fogni...?	38
• Gabonás történetek Az alkoholmérgezésben elhalt kutya esete	39
HAZÁNK TÁJA	43
• Lengyel-magyar két jóbarát	46
• Knurowi anziksz	47
• Magyarok a Marsról	49
• A Miniszterelnök	51
• Monica és a történelem	54
• Az ércbe öntött krumplibogár	56
• Erdély, Erdély	58
• Megbombázták Jugoszláviát	60
• Tör Amerika szívébe	62
• Táguló világegyetem, avagy a Föld napja	64

Házunk tája

Tartalomjegyzék

HÁZUNK TÁJA

- 1. A házunk tája
- 2. A házunk tája
- 3. A házunk tája
- 4. A házunk tája
- 5. A házunk tája
- 6. A házunk tája
- 7. A házunk tája
- 8. A házunk tája
- 9. A házunk tája
- 10. A házunk tája

Házunk tája

Az én szobám...

„Házi feladat, negyedik osztályosoknak „

Én ...**Laura** vagyok, 10 éves, és a tanító néni azt a feladatot adta ki, hogy írjak egy fogalmazást a szobámról.

Én - apa szerint a - ki nem írt és ki nem formált betűimmel hozzá is kezdtem, s nem ismerve eléggé a kiejtett és leírt szavak másodlagos jelenthetőségét, őszinte szívvel az alábbiakat vettem papírra: *„A szobám a tetőtérben van, és körülbelül /sic!/ 20 négyzetméter. Jobbra az ágyam van. Mellette éjjeliszekrény, mely egyben az íróasztalom is. Szemben van a tévé /sic./. Mellettem szokott aludni anya. Van még egy égigérő ruhásszekrényünk is, amelyben rengeteg, tényleg rengeteg ruha van, de még több van a földön. A ruhásszekrény színe barna. Anyának az arca pedig piros, amikor azt mondogatja, hogy ezt mind ki kellene vasalni, apa igazán csinálhatna már igazi vasalószivattyút is! „*

Apa persze megtalálta ezt a dolgozatomat, hülyéskedett, meg minden, ezért most én bosszúból leírom őt is meg a szobáját is.

Tudják meg: apa szobája nem is a tetőtérben, hanem a földszinten van, de rögtön ám, a mama szobája mellett. Anya szerint ez azért lett így, mert hogy a mama mindig tudja ellenőrizni azt, hogy apa mikor jön meg az éjszaka folyamán. Ezért jó ez a két kutyánk is, ami van, ez a horkantós Bence, meg a vonítós Pimasz, mert azok rögtön felugatnak ám - különösen, ha látják, apa már a kapuban leveszi a cipőit, s megpróbálja a besurranót eljátszani....

Apa szobája kb. olyan, mint az enyéem, de azért sokkal - sokkal de melegebb, s van benne egy számítógép is. Itt szoktam lejátszani a LION'S KING-et, az ALADIN-t, meg fénymásolni a DRAGON BALL-okat. Ilyenkor megkérem apát, hogy akár még a kocsmába is elmehet.

Apa szobájában van ám ágy is, egy olyan nagy, recsegős, amelyet hiába vet be apa minden reggel, mert Anett, a nővérem, minden nap összetúr, ugyanis itt nézi a nappalis tévészobából kitiltott műsorokat a JUNOSTY-on.

Na és még az apa szobájában van több könyvszekrény is, telis-tele könyvekkel, de olyan igazán furcsákkal. Anya mondta is egyszer : - az apátok ide rejtette el a *Mad Marx*-okat, meg *Len-íntegét-ek*, no meg a nagyapátok „A Munka Hősei” című kitüntetéseit. Vannak még itt a Bibliikonból és mindkét mamánk imádságosai közül is néhányan, rajzolt angyalkákkal. Tehát amúgy semmi érdekes...De azért a múltkor jól ráestek mindenestől, polcostól az apa fejére.

Apának sok barátja és ismerőse, no meg ügyfele van... Apának sokan szoktak telefonálni . A telefon - ugye - az apa szobájában van, és mivel apa igen sokszor nincs is itthon, azt én szoktam felvenni . Apának van egy jegyzetömbje, amelyre én szoktam a feljegyzéseket ráírni. Apa általában nem tudja ezeket elolvasni, s ilyenkor feljön a tetőtérbe, és felkölt. Anya meg ilyenkor nagyon-nagyon mérges. Apa aztán ilyenkor le is vonul a szobájába.

Ilyenkor aztán jóleső érzéssel nyugszom meg : hiába, a házi feladatom jól kezdtem el írni:

„A szobám a tetőtérben van...”

A mi macskánk I.

Ezen, magam által csak "stílusgyakorlatnak" nevezett cikk megírása úgy kezdődött, hogy az újabban egyre rám törő, de azért a józan paraszti - s manapság talán már üzleti is! - eszemmel még mindig kordában tartott grafomániás hajlamomtól elcsábulva, az írógépemre felírtam a mostani penzum /dolgozat / címét. Igenis, a mi macskánkról akarok írni, amely, mint minden normális és nem egészen normális macska, különleges, érthetetlen, utálni és egyben csodálni való is. Ha már politikusokról nem írhatok, gondoltam, a macskámról leszedem a keresztvizet.

Műhelytitoknak számít, de azért Önöknek elárulom:

A cím felírása után kimentem a spájzba egy üveg sörnek, mint ihletadónak az magamhoz vétele tárgyában - mert a macskákról csak igen erős és a férfinemet sokféleképpen előre megerősítendő idegállapotban lehet csak beszélni -, amikor is hallom és látom, hogy a szobában bekapcsolt televízió éppen Kepes András mesél valami furcsát, ugyanakkor valami általam is ismertet. Mondja vala, hogy az ő macskája nagyon furcsán viselkedik, leül egy sarokban, mereven ráveti a szemét, nézi-nézi, majd kb.3-4 perc után odébb megy két méterre, azután megint leül. Ezután - legalábbis így tudom elképzelni - a legszebb gimnazista emlékü kislányt juttatva eszébe, akivel a testvérosztály találkozóán tartott bálon találkozott először és utoljára, a macskája újonnan ismét és sok- sok percig nézhette.

Nálunk is így megy ez, nap mint nap!

Ott hagytam abba, hogy a mi macskánkról akarok írni, mert egyrészt bírja a fajtája összes általános, speciális és főként rusnya tulajdonságait - nohát: azért macska -, másrészt viszont igen különleges teremtménye Isten faunájának.

Ezt a valamikor volt, csipáit éppen csak elveszített kiscicát a húgomtól *zsákmányolták* a leányaim, amely cicának *a szülőanyja* - alapos és a sógoromat többször megfelelő bormennyiség elfogyasztása után keresztkérdések által ellenőrzötte - hiába: borban az igazság! - egy egészen normálisan egerésző paraszmacskának nézhetett ki. Erről személyesen is meggyőződtem.

Természetesen az ilyen kisközségi viszonylatban a mi Cilunk - normális keresztneve a földi viszonylatban állítólagosan ritkán előforduló, de minden

kukázó által emlegetett, a konkuráló macskát ily néven hátbarúgó: CILA - apja ugyan nem tett teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot, amelyet természetesen hiányoltam. No mindegy, gondoltam, megesik az ilyesmi nagyobb emlősök esetében is, így aztán a macskakölyök dobozba, majd rövidesen a nagyobbik leányom szobájába került.

Tehát: azt sem tudtuk meg, hogy Cila apai ágon ki fia - borja, s mint jogászapának és a legértelmesebb gyermekének rögtön ide vonatkozott a kérdése is: - Aztán milyen kilátás van az örökségre?

A gond ott kezdődött, hogy ez a macskakölyök már a kezdet kezdetétől bizalmatlan volt velem szemben - a sógor bizonyára már rögtön felvilágosította a III/1-es, III/3-as módszereimről - így néhány nálunk töltött nap után már kifejezetten megharagudhatott.

Még valamit elmondok, mert a tisztelt Olvasó nem érti majd meg azon teóriámat, amelyet igyekszem a Cilánk és szerénységem közötti alapvető konfliktusként megjelölni:

Ki kell jelentenem, hogy ez macska - valószínűleg még egy-két fajtársa sem - nem egészen rakhatók fel a darwini evolúciós fára.

A mi Cilánknak szeme van, de nem csak úgy, mint általában egy macskának!

Tényleg, miért is hívták régen a kerékpárokon a hátsó prizmat "macskaszemnek"?

Már E.A.Poe is sejtette, -én , a most élő, de sokkal fantáziátlanabb utód által is csak gondolt, de azért elmekörtani esetté még nem fajult feltételezésem szerint - Cila is, talán más macskák is valószínűleg, de mindmáig nem bizonyítottan egy másik, földönkívüli civilizáció által le- és ide telepített bio- videokamerák.

Még mielőtt valaki mentőért kiáltana, avagy - s ez rosszabb! -, lemondanám ezen lap előfizetését, kijelentem, hogy én a mi macskánkkal alapvetően megvagyok.

Kölcsönösen utáljuk egymás! Ez tény!

Talán kölcsönösen ismerjük is egymást! Ez csak feltételezés.

Rájött ugyanis ez a dög a legtitkosabb titkos akciómra is: néha előfordul, hogy az elképzelésektől, a verbalitástól eljutok a cselekvéshez is. Egyik ilyen ritka alkalommal történt, hogy direkt vásároltam egy doboz WHISKAS- t./Kidobott pénz!/
/

Abban a reményben tettem mindezt, mert hallottam, hogy a kutyák imádják a "WHISKAS- macskákat". Ezen a tévéreklámon felbuzdulva a Baby és a Pimasz nevű kutyáimmal különórát vettem gasztronómiából, egy-két hétig csak ezt a macskaeledelt ettem velük, úgymond: szokják csak meg. Utána következett a húshagyó kedd és a böjt, amikor - néhány Tetanusz injekciót felvállalva és munkatársaim kaján röhögését is elviselve - csak a macskát szagoltattam velük. Már nagyon éhesek voltak, cserkeltek is Cila körül rendszeren.

Azután egyszer csak minden reményemnek vége szakadt. Cila a leányom tanácsára és az édesanyja finanszírozásából rátért a Kite-Katra. Újabb terv kidolgozására pedig nekem sem energiám, sem pénzem nem volt.

Itt tartunk most, és valószínűleg még következnek újabb fejlemények is, de most abbahagytam minden plánumot, mert Karinthy Frigyes után szabadon: "eszembe jutott valami", ami sokkal fontosabb, minthogy le kellene írni! Elvégre a macskák a legjobb hírszerzők, talán még a KGB vagy a MOSZAD is őket alkalmazza.

A mi macskánk II.

(Kissé képtelen természetrajz és in memoriam: Baby)

Immár másodszor kezdem el ezt a cikket a "mi macskánkról", mert egy igazi, férfit próbáló feladat macskákról írni. Ugyanis nap, mint nap szembesülnöm kell azzal a ténnyel, hogy ez a macska, csakúgy, mint Karinthy képzeletbeli felesége, gyanús, sőt figyel engem, és állandóan kamerázva jelentéseket ad le a kb. TAU-CETI harmadik bolygójára, az ő megbízójának. / Bradbury után szabadon!/. Nem, kedves Olvasó, nem vagyok még elmegyógyászati eset, legalábbis még most nem!/

Köztudott, hogy a macska a tigris-fajtához tartozik, csak valamivel okosabb is tőlük. Ez már abból is látszik - mert annak idején úgy gondolhatta a közös ősök egyik tékozló, elcsavargó egyede -, hogy a francot sem fog már itt gyorslábú őzeket, netán egereket üzni, s kajtatni utánuk a tajgában, szalmakazlakban, amikor a jól polcozott speizban nemcsak az oroszok, hanem a dobozos Whiskas /Kite-Kat/ is ott van. Meg hát azért már van még néhány domesztikált emberszabású is, aki néhány szívhez szóló nyávogás után - nem bírva ki azt öt percnél tovább hallgatni! - felbontja, s pár szó káromkodás után, azt kikanalazva mondja: "Itt van, egyél, hogy dögölj meg!". Ilyenkor néhány farkcsóválás jól jön, mert azt hiszi, hogy a gazda - de legalábbis a lánya - mára teljesítette a Biblia által előírt, napi alazsmizsnáját. Persze azért a macska mindezt rögtön jelenti is, de hozzáteszi, hogy "nagyon-nagyon smucig egy ember ez!"

A köztudatban elterjedt, hogy a macskák olyan nőiesek....Bezzeg a kutya-állatok, azok aztán igazán férfiasak. Olyanok, mint a kard! Mert a férfit jobban ékesíti a kardno, meg a Kutya!

Amikor - ma már helyrehozhatatlannak minősülő - gyengeségem által hozzánk került ez a macska, megpróbáltam a természet rendje szerint kialakítani a normális hierarchikus viszonyokat.

Volt a családban egy jól nevelt, azóta már sajnos "jobb létre szenderült", s majdnem igazi, fajtiszta korcs juhászkutya, akit megpróbáltam rávenni, hogy adjon már ennek a szemtelen macskának egy - két jól irányzott pofont. Be is rendeztem a gladiátori pódiumot, annak a dög macskának semmit, viszont Babynak két darab paprikás gyulait is adtam, doppingként, mint a kínai úszóknak! Uszítottam, hogy "Fogd meg! Pofozd meg!" A gyermekeim az ablak mögött ordítottak, hogy "Apa!Cila!"

A feleségem a szomszéd szobában fogalmazta a válóperes keresetét és az "Amnesty International"-nak írott - rögtön kettő - beadványát.

Hiába, rendnek kell lenni, s én nem tágitottam.
Mert ha férfi vagy, légy férfi, s a fű kinő utánad ,...a macska meg nevelődik !....

Egy magára valamit is adó dél-londoni bukméker irodában is mondjuk "100 az egyhez" fogadták volna le, hogy most minden rendbejön, a fekete-fehér mezben küzdő macskánk kettő percen belül már az öreg almafa tetejéről fog nyávogva lekéredzkedni.

Nem akarom immár az izgalmakat fokozni, mert az egész 12 menetesre tervezett bokszmeccs alig egy fél percre tartott. A Macskánk - most már megérdemli, hogy nagy betűvel írjuk a nevét ! - két bal és egy jobb egyenessel, néhány a csökevényes tigrisfogait megvillantó vigyor kíséretében úgy lelökte Baby kutyát a teraszról, hogy csak két nap múlva sikerült visszacsalogatni a harmadik szomszédunk fűkamrájából.

Végül tehát nem sikerült a tervem /igaz is, miért pont most és ez sikerült volna?/, minden a visszájára került: amíg ez a mi szegény kutyánk élt, addig- mint egy sárga-fekete libériás inas- a lábával kaparta a Macska előtt a járda kavicsát, s fújta le a kűszöbről a port.

Akár hiszik, akár nem, a szeméből szinte sugárzott a hála, amikor a Cilánk egy futó pillantásra méltatta. Rélmálmaimban legalábbis így jelenik meg !

Pórázra a macskát...!

Bizonyára Önök is hallották a hírt az RTL Klub Fókuszából, miszerint Lőrinczi szenátorai rendelettel írták elő, hogy ezentúl - 30 ezer forintig terjedő pénzbírság terhe mellett - az eddig a szabadság jelképének számító macskákat - főként a veszett rókákkal való találkozás kivédésére- csak pórázon lehet sétáltatni a város közteületein. Micsoda bölcsesség és előrelátás: ez nekünk, barcikai honatyáknak eddig miért nem jutott eszünkbe...?!

De ami késik, nem múlik....!

Ahogy mondani szokás, rögtön felcsillant a szemem, megindult az agyam - ez az, na végre! A városunkban végre nemcsak „kutyafronto”, hanem a macskáink körében is rendet teszünk, s a költségvetésünk forráshiánya is megoldható. Már ott a tévéfotelből hozzákezdttem a kapott ötlet adaptálásához, a tervem kivitelezéséhez.

Őszintén bevallom, hogy a családnk „szent tehenének” számító és férfiasságától már jó régen megfosztott „Czifra Cila”, alias Laci kandúrunk már jó ideje szálka a szememben, mert nem elég, hogy mozgási szabadsága többszöröse az enyémnek, s akkor jár-keel a lakásból ki-be, amikor akar,-és még ajtót is kell neki nyitni, mint egy grófnak. Mindenből a legjobbat is kapja /már a Whiskast is túl snassznak tartja, válogat /és bezzeg, neki szabad bejárása van gyermekeim, de még a feleségem szobájába is.

No megállj, Te, dög!- mert mit tagadjam, magamban csak így hívom-most megtudod, mi az a jogállamiság, az önkormányzatiság, no meg az a házirend! - hogy csak ilyen, a macskák által eddig lenézett jogi alapelveknél maradjunk. Ha nem tudnád, már az egyik lábunkat betettük Európa kapujába.....

Nos, rövid sajtópercekben tájékoztattam a feleségemet és a leányaimat, hogy a saját barcikai rendeletünk előkészítése érdekében - egyelőre kizárólag nálunk - a gyakorlatban is tesztelni akarom a jövőben a városi annalesekben is már csak a nevemhez kötődő, szerényen csak „Lex Czifra” néven elhíresült jogszabálytervezetemet. Anett lányom- Cila legfőbb mentora - ugyan nyomban sarkon fordult, kijelentve, hogy bizonyára elment az eszem, meg az értelmetlenségekből elege van a suliban is, de az apásabb Laurára erősen ráparancsoltam, hogy nyomban kutassa csak elő a rottweiler Von Vor Bence kutyánk /igen, így hívják, manapság már nem szégyen, ha valakinek kék vér folyik az ereiben/ kölyökkori szájkosarát és egy megfelelő szakító-szilárdságú pórázt. A nem várt parancsmegtagadása ellenére mégis megpróbáltam kicsalogatni az előlem egyébként is folyton bujdokló ex-kandúrt a család másik erekljét képező aranyhőrcsög szomszédságában felállított - macskaháznak titulált - dobozból Természetesen minden kísérletem kudarcot vallott, mivel hiába kapacitáltam az önkéntes érintőlegesen belecsikarva a kezembe, keresztül vágatott a lakáson, a

terasz előtt kiosztott még egy-két karmos pofont a szolidaritásból a segítségemre siető és az útját álló kutyáknak, fel a tetőre, és minden létező és tervezett jogi normát felrúgva, csak úgy póráz nélkül átfutott a közterületnek számító úton, és eltűnt a szomszéd Juliska néni sufnijában.

Hát így jártam. Gondolom, csak én vagyok ilyen szerencsétlen, másoknak ez már a meghozandó rendeletünk ismeretében könnyebben fog menni.

Hiába, ilyen hülye, anarchista és szabados macskával, mint a mienk, nem lehet Európába menni. No, de egyes politikusokkal, képviselőkkel viszont igen???

Árvíz, belvíz, a szivattyúk és én ...

" Habár felül a gálya,
Alul a víznek árja.
Azért a víz az úr..."
/ Petőfi /

Kelet-Magyarországon sohasem volt fájdalmasan aktuálisabb ez a versidézet, mint most 1999.március idusán. NATO-belépés ide, EU-közösségi csatlakozási tárgyalások oda, a felső-magyarországi folyók - beleértve a mi Sajónkat is - nem úgy viselkednek, ahogy az a már ily módon civilizáltakhoz is illene. Áradnak, meg aztán a nyomukban itt van a bel-és talajvíz. Sok százezer magyar ember ez évi kenyere, boldogulása úszik el rothad el benne.

Én azért egy szerencsés alkat vagyok, mert nem a száz hektár őszi vetésem, nem is a tavaszi fóliasátram, csak a két pincém van oda. Benne ugyan volt két hektó bor, meg a család zöldsége, krumplija, aztán meg a "lomok", de azért ez még viselhető. Mit számít az a pár száz, régen kiselejtezett könyv, meg a gázbojler, amelyet szintén tökig - akarom mondani: a gázégőig - előntött a víz. Legfeljebb fazékban melegített vízben fürdünk....

Nem is erről akarok én beszélni, hanem arról, hogy a szükség "a feladat" micsoda új tulajdonságokkal ruhazza fel az embert. A magyar egyébként is "self made man!"

Hogyan lesz például valaki szivattyúszerelő? Születik, vagy tanulja ?! A fenét... Már régi "quasi principálisom" Dr. Szabó Sándor megyei ügyész úr is megmondta, hogy ha hülye kérdésem, arra csak hülye választ várj...

Természetesen úgy, hogy a muszájból azzá kell válnod. Itt van ugye " ez a helyzet", mármint víz van a pincénkben. Hol legyen? A padláson azért még Felső-Barcikán sem várható...

Hofi Géza után szabadon: akinek ebben a felsőbarcikai lakóövezetben nincs legalább két hadrafogható és egy tartalék szivattyúja, az költözzön a Rózsa-dombra. Nos, nekem mindkettő három volt... A múlt időt illő tisztelettel hangsúlyoznám.

Az egész ügy kezdődött, hogy az akkori szovjet / odesszai / építőtáborozás során - két lakkozott körömcipő eladási árából - beszerzett „biz’Isten echte ürtechnikát képviselő bűvárszivattyú” valami okból a bekapcsolás pillanatában elfáradt, és egészen az állórészekig, kábelig leégett. Sebaj, mondtam, itt van a már több éve a szomszédok által is szupernek minősített ukrán gyártmányú lábszelepes kerti masina, majd ez megbirkózik ezzel a pár tíz köbméter vízzel.

Valószínűleg a mi belvizünk sav- PH- és talán a boroshordóból szivárgó „zweigelt” alkoholfokával lehetett a probléma - mert végül is mire fogjam ? ! - ez a szivattyú is röpke fél nap alatt csak annyit mondott: kszí...kszi.... A víz meg csak gyűlik, gyűlik... Talán Nagy Imre alpolgármester úrnak a mi házunk alatt kellett volna keresnie a bővizű forrást az uszodához, mert itt nem a Manöken Piss-t találta volna meg, az biztos.... Szabályos buzgáraink vannak...

Kétségbe azért nem estünk, elő a DIGÉP-es szivattyúval, amely már két éve ott porosodik a verandán. Sokak előtt dicsekedni szoktam, hogy a becsületes szakmám ugye villanyszerelő, bár már mostanában egy alternatív kapcsoló beszerelését sem bíznám önmagamra, ugyanakkor a szivattyú csövezetékének megtervezése és kivitelezése meg aztán ugyancsak meghaladta mezei és városi jogászai képességeimet.

Summa, summárum, több ezer forintos beruházásból egészen jól mutató ugyanakkor a funkciója betöltésére teljesen képtelen - de azért variabilis - szivattyúrendszert építettem ki, amelynek csak egyetlen baja volt: a vizet az Istennek sem akarta felszívni. Fűjt, köpködött, zúgott, morgott, s természetesen állandóan - szétesett.

Nem adtam fel...Újra és újra nekikezdtem. A szerelési problémáimat - mondjuk - az is nehezítette kissé, hogy a reggeli munkakezdés előtt először meg kellett keresnem az előző este az udvaron hagyott szerszámaimat.

Ugyanis **Bence** - Jaczkó Géza barátom jól kitervelt és időzített bosszúja, azaz Bolyki **von Bence** rottweiler - a csavarhúzó és a villáskulcsot a kert négy szögletében gondosan elásta. Már a déli jócskán elmúlt, mire előkerültek. Szivattyú szét, csövezeték szét, levegőtlenítés, szerelés, bekapcs.... Sziszegés, hörgés, a víz emelkedik és beleröhög a pofámba. Nemcsak az a piszok bel-és talaj, hanem az engem a pinceablakon át végig bámuló két kutya is, főként a

Bence - ismerik -, azzal a Bolhás Szomszédos, Cukorfalatos torokhangú röhögéssel.

Itt tartok most.....!

Reménytelenségemben már a politikai ellenzékemhez is fordultam, s így jutott hozzám Dobóczy képviselő úr - szintén a szovjet élúrtechnikáját képviselő - bűvárja, amely viszont nagyon bírja - eddig ! - a strapát. Csak már én nem bírom,ugyanis óránként kiszippantja a pincémet, amely fél óránként viszont újra megtelik. Az ébresztőórám ugyanakkor japán - fene a ferde szemüket ! - mindig időben, s mint a postásunk - legalább kétszer ! - csenget is.

Örvényben...

Ahogy mondani szokás, ezen a reggelen még a Nap is kicsit nagyobb kedvvel tüzelt, mint tegnap, az esti báránnyfelhők már átcsúsztak Szlovákiába. A tornácon a hevenyészett dikón feküdtem, s mint mindig, a csapatos legyek felköltöztek, amelyek keményen csipdesték a takaróként használt lópokróc feletti és talán az utolsó álmomat pantomizáló, csápoló kezeimet, a takaratlan, már akkor is tekintélyes méretű füleimet.

Mocorogtam, aludtam volna, de rövidesen felhangzott a csordás kürtje. A nagyszüleim már mindkét marhát megittatták, megfejték, s a nagyanyám a teli dézsával ott téblábolt az istálló küszöbén.

-Inasz! - ez voltam én! - Kelj csak fel, jön a csorda!

Világéletemben két dolgot utáltam: reggel felkelni, este pedig lefeküdni, de a parancs az parancs. Az akkori egyen fekete klottgatyámra gyorsan ráhúztam az IKKÁ-s csomagból nekem jutott rövidnadrágot, felkaptam egy foltozott rövid ujjú inget, majd irány a kútvályú, bele két vödör hideg víz. Mosakodás, csak úgy fröccsöntve, a félliteres bádognál megittam a langyos tejet, majd a már előre elkészített - két karaj zsíros kenyeret és a csatos sörösüvegben cikória kávét tartalmazó - tarisznyát oldalamba véve, kihajtottam a teheneket az akkor már gyarapodó csordához.

Truman - ez volt csúfneve és kész, de volt Gyjabol, /értsd: Diabolo, az Ördög /, Lucas, Paja, Sztalin stb...mert Besenyőben mindenkinek volt csúfneve, lásd feljebb, mint nekem ! -, az akkor minden kinevezés, választás nélkül is elfogadott csordásunk, aki csak 5 évvel lehetett idősebb, mint én., persze ügyet sem vetett rám, sem a teheneinkre, fújta tovább a valakitől megöröklött rézkürtöt, s pattingatott az ostorával. Azt ő maga fonta... Sorjáztak is az utcára az állatok és a magamfajta tehenész surmók . Így volt ez rendjén, az eredeti Truman nemcsak amerikai elnöknek volt tekintély, hanem paraszti mivoltában az alteregója is az volt a mi Besenyőnkben .

A tehenészkedés, legeltetés volt a mi szolgálatunk, mert a falunak külön csordás fogadása nem is érte volna meg, meg különben is, akkor még sok volt gyermek, unoka , akik - leszámítva azt a néhány, a lucernásba tévedt és felfúvódott marhák kálóját - azért összességében jól láttuk el feladatainkat.

Ahogy emlékszem, a délelőttök nehezen teltek, néha még fáztunk is, s volt rá példa, hogy eljátszadoztunk: „mintha” szalonnát sütnénk. Ugyan már, ki nek a tarisznyájában is volt nyáron szalonna, rég elfogyott az már, vagy az

aratásra, kukoricatörésre volt eldugva a padlástérnek csak a nők által ismert ficakjában.

A mai napon ilyen tüzeskedés nem volt, mert már tíz óra felé ugyancsak meleg volt, s a meztelen, sötétbarna, többször lehámlott felsőtestünk az akácfák árnyékában is gyöngyözött az izzadtságtól. Fürödni kellene, úszni egyet, de a Sajó vize még nem volt elég meleg.

Várnunk kellett....

Delet ütött az alsóbesenyői, fából készült harangláb kisharangja, a szomszédjában lakó Irma néni húzogatta annak a kötelét. Ezt a haranglábát még a mi tót- lengyel atyafiaink ősei azért emeltették, mert a főlső-kelecsényi nagytemplom harangtornya messze volt, az un. „tulavízen” nem is lehetett jól hallani, márpedig pl. a nagyapám - jó keresztény lévén - minden harangszó után szeretett keresztet vetni. A többi alsóbesenyői is.

Dél volt, a gyomrunk is, de a jószágok is megéreztek az otthonra menetel szükségét.

Általában borjas, akkori viszonylatban jól tejelő tehének voltak ránk bízva, s a déli fejisre, a tejre szüksége is volt a családnak, tehát aki csak tehette - no meg muszáj is volt -, hazahajtottuk a csak néven szólított állatokat. Egyébként mentek volna azok maguktól is szegények, mert akkor még ilyen világ volt.....

Nos, ott hagytam abba, hogy délben hazahajtottam a két marhámat, a nagymamám tisztos mozdulatokkal megfejte őket, a sajtából lenvászon kendőn átszűrte mind az öt liter habos tejet. A szolgálonak komenció is jár, így megkaptam a félliteres teli bádognőgrémet, s míg a kedvenceim az öreg diófa árnyékában kérődztek, lefeküdhettem a gangon a dikómra. Kijárt nekem, ezen nem volt vita., különben is, aki tehette, így tett...

Két-három óra múlva visszamentünk a Sajó-partra. Ekkora már meleg volt a folyó vize is, lehetett fürödni. Ügyeleteseket szerveztünk, ketten- hárman vigyáztak a tehénekre, s félórás, órás váltással, hatan -tizen fürödtünk, versenyben úsztunk a Sajón, oda-vissza. A mai homályosabb szememmel, mintha akkor talán nagyobb lett volna táv....

A tőlünk idősebbek mondták: a ladik fölötti területre ne menjünk, mert ott van az elsüllyedt ősfalu, a meder teli vert házfalak, kutak maradványaival.

Ehhez képest ott volt a legszélesebb, legsodrásosabb a folyó, s mindenkit izgatott a kihívás. Hogy nemcsak minket, azt onnét tudtuk, hogy a tőlünk nagyobb

legények is páros korsó sörös fogadásokat kötöttek a falu kétségkívül legszebb leányai előtt, hogy ki és hányszor meri átúszni a kritikus szakaszt. A ladik mellett fél méterre ugrottak a vízbe egymás után. Baleset, tragédia ebben az időben nem történt ...Itt nem, de ettől még feljebb, a régi -új hídnál már annál több. Alattomos folyó volt a Sajó, erős a sodrása, örvényes....

Közöttünk a Szegedi Lali volt a legidősebb, a legizmosabb, a legjobb úszó is, nekem, mint nem igazán *óslakos besényeinek*, az idegennek, a mentorom és a pártfogóm. Meghalt, nyugodjon szegény békében!

Akkor, és azon a nap, nem tudom mi üthetett belé, talán kissé meglágyult az agya is a forróságban, meg egyébként is érezhette, hogy valahogy le kell győznie engem - vagy valakit -, lehetőleg egy vámosit, mert pl. legutóbbi a reptéri focimeccsen - csak tévedés, rossz mozdulat lehetett részemről - én löttem azt a bizonyos szerencsétlen győztes gólt.

Lajos kihívott tehát a versenyre, de nem ám a szokásos folyósávban, hanem egyenesen a drótköteles ladikpálya fölött. Szabódtam és féltam ...Gyávának látszani viszont nem akartam, így hát elvállaltam.

Ezen a szakaszon a fűzfák szinte letakarták a folyót, a part meredek volt, még a horgászok sem alakították ki rájuk jellemző csapásaikat.

A Csík Mucust, a kancsal szomszédfiút - akinek utánozhatatlan feltekintései miatt a hatos büntetőrúgását sohasem lehetett kivédeni - előntötte a veríték, először csak sírva fakadt, hogy ezt azért mégse, de a Truman rögtön kettőt is belérúgott, hogy ne csinálja a cirkuszt, mire szipogva elhallgatott, majd el is tűnt.

Felálltunk a rajthoz, Paja (Pall) és Truman hajtogatták szét előlünk a folyóból kinőtt fűzfaágakat. Mindketten a kötelező fekete klottban voltunk, a gumipertli csomókra kötve, hogy ne csúszkáljon....

Először Lali ugrott a vízbe, jól, széles tempóban úszott. Utána jöttem én, tőle vagy másfél méterrel feljebb a parton.

Alacsony, sovány, inas gyerek voltam, s bár az úszástechnikám valamivel jobb volt, mint a Lajosé - akkor így éreztem! -, de ő volt az idősebb és a

jóval erősebb. Ezen a folyószakaszon nemhogy én - de utólag derült ki -, még csak kevesen próbálkoztak.

Lajos már öt méterrel vezetett, s csak valamicskét sikerült ráúsznom, amikor a lábaimat elkapta valami furcsa, csavaros erő. Húzott lefelé. A kezeimmel próbáltam gyorsabb csapásokkal szabadulni a szorításából, már szinte egy helyben úsztam, egyre fáradtam s kétségbe is estem. Nagy ordítás hagyhatta el a torkomat. Azt hittem, órák, tízpercek, de csak másodpercek teltek el....

Gondoltam, hogy feladom. Ösztönösen azért még vettem egy mély lélegzetet, a két kezem előre nyújtottam, a lábaim békaként szét, de éreztem, hogy az örvény a maga fizikai törvényei szerint egyre lejjebb húz.

Nem tudom hány métert pöröghettem lefelé, az örökkévalóságnak is tűnt, de arra még emlékszem, hogy tudom már majdcsak szétrobbant. Víz vizont nem nyeltem, nem, mert a Lajos nagybátyám - aki még ennek előtte egyszer már megmentette az életem úgy, hogy az utolsó pillanatban kihúzott a nyakamon áthaladni szándékozó szekérek alól - még korábban a lelkemre kötötte: ezt ne tegyem. Ahogy mondják, szófogadó is lehettem.....

A vizes ringlispiiben haladtam lefelé, egyszer csak éreztem, hogy téglából épített, négyszögű kútfa van körülöttem, azok között forgok, s még a fejem be is vertem egy valamikor leszakadt favödörbe. A szemem ekkor már nyitva volt, mindent láttam. Vagy csak utólag hiszem....

Nem tudtam, meghalok-e!

Az örvény lehúzott a régen elsüllyedt falu talán legmélyebb kútjának a legmélyére.

Sokáig nemigen bírtam volna levegővel, talán már mind el is fogyott, amikor egyszer csak az örvény forgása megváltozott: amilyen - számomra így tűnt! - lassan húzott le a kút fenekére, annál gyorsabban, szinte katapult-szerűen dobott ki vízfelszínre.

Félájult voltam, s a parton már-ki tudja hogyan, ki által került oda! - ott jajgatott a nagyanyám is. Sikítások, ordibálás. Kapkodtam a levegőt.

Széjjelnéztem, nehezen eszméltem, de rögtön el is keseredtem, mert a Szegedi Lali ekkor már elérte a folyó másik szélét...Ő semmit nem vett észre.

Akkor, ebben a versenyúszásban, ő győzött.

Ikrek hava

Ezen írásokat csak mementónak szánom. Lassan már nem lesz, aki a történetekre emlékezzen, és nem lesz az sem, aki leírja.

I.

VERA és JOLI

Mint a legidősebb testvér, abban a szerencsés helyzetben vagyok, még arra is emlékszem, hogy a legkisebb húgom milyen körülmények között született....

Sajóvámos most sem, de akkor sem volt nagy falu és a Kiserdő utcai házunk pedig nemigen rítt ki az utcasori házak közül. Mondhatni ezt az áldott emlékű szüleinkre is: az apánk téészes kétlaki életet élő munkás-paraszt volt, aki hajnali 3-kor felkelve még kapált néhány órát a fél holdas háztájiban, de 6-ra biciklivel mindig beért dolgozni a bányába.

Anyánk pedig - már beszervezett téesztagként is - elindított minket az iskolába, főzte e mindennapos - heti étrendet követő - ebédünket és várta haza a családját- és - manapság furcsa ezt kimondani: szeretett bennünket .

Nos, ez volt a megszokott - talán ma már idillinek tűnő helyzet, és ugye akkor már a családban megvolt az Ica is ,meg a Joli is, - a két egymással mindig verekedős húgaim, - no, meg ugye megvoltam Én is, így nagybetűvel írva, és főként mondva is ,mint ama Elsőszülött és ama Fiú! - , amikor egyszer csak azt hallottam hazafelé az iskolából jövet , hogy „ a Czifráéknál meg kisbaba lesz ! „ Nem jó ez így: felborul a Világ rendje ...!

Nagyon - de nagyon fel voltam háborodva, ráadásul én meg Icától hallottam , másodkézből - mert ugye tudják- mindig a férfiak tudják meg utoljára az igazságot. Ráadásul még büszkélkedett is vele Ica a szomszédnak, ha jól emlékszem, Ilonka néninek .

Első felháborodásomban, no meg a család becsületének megóvása érdekében is rögtön két nyaklevest kiosztottam neki, mármint azzal a megindokolással ,hogy „ ez nem lehet igaz, a mi anyánk ilyen becstelenségre nem lehet képes!”

Ennek a most már ab óvó és Vera által meg főként elítélendő felháborodásomnak egyetlen magyarázata volt: Anyánk akkor már 32 éves volt, s faluhelyen, de különösen Sajóvámoson, ott a Kiserdő utcában ilyen korban már nem volt szokás szülni.

A Természet rendje ellen nincs mit és nem volt mit tenni, de még Apámon sem láttam, hogy viszolygott volna a történektől, így hát vártuk az új jövevényt. Akkor még az apai nagymamám is élt, halálos beteg volt már szegény, de mindig vigasztalt: „Jancsi! Ne félj! Aranyos kis gyerek lesz az, legyen fiú, vagy lány! / habár az Apád úgy is fiút akar!”

Ahogy szokás mondani, nem jött össze: Anyámnak szokásos terhesség volt, de lány lett, **Veronikának** nevezték el, de hogy miért pont így, azt ne kérdezzék, nem tudom....Ilyen név még soha nem fordult elő sem korábban, sem később a családban. Anyám bigott vallásossága ad némi támpontot..../Veronika kendője/ A névről, annak körülményeiről még szegény apám sem akart nyilatkozni.

Amikor Vera megszületett, én már 9 éves nagyfiú voltam. Emlékszem arra is, hogy vagy kéthetes korában én toltam be a gyermekkocsit a templomba, ahol megkeresztelték. Nagy kopasz feje volt, meg barna volt a bőre, és csak gügyögött, semmi köszönet.....

Aztán a haja egyszerre világos, sőt szőke lett, majd újra fekete, ilyen is volt vagy 10 éves koráig, meg most is. Egyetlen szerencséje volt az egész gyermekkorában: sokkal fiatalabb volt, mint én, így egyszer sem mertem megverni, nem úgy, mint szegény másik két húgomat, akik főként az árulkodásokért kaptak, de jócskán.

Vera burokban nőtt fel, ő volt a család üdvöskéje.....

Ami azért így mégsem igaz, mert pontosan az ő kamaszkorában halt meg az anyánk. Ezt sem volt könnyű átvészeln.....

Volt idő és lehetőség is, amikor talán elkallódhatott volna, de azért egyrészt sokkal több minőségi gént örökölt az anyjától, az apjától, hogy ez megtörténhetett volna, másrészt volt neki egy nővére is, **a Joli**, - a család Tyúkanyója-, aki ezt - a Zoli sógorral együtt - kinevelte belőle!

Vera, a mostani bírónő, a folyamatos családjánya és időnként a nagytiszteletű feleség most már az én számomra kissé racionális- és célirányos lett, néha sokszor még zsémbes is ..., de ennek valódi, vagy hamis tartalmát nem én, hanem megmondhatja a kedvenc sógorom, az V. Németi Gábor néven jegyzett férjeura.

Mindez csak elő- vagy közbenső története a Veronikának, az én húgomnak, s a regénye még folytatódhat...Reményeim szerint sokáig!

Ikrek hava

Ezen írásokat csak mementónak szánom. Lassan már nem lesz, aki a történetekre emlékezzen, és nem lesz az sem, aki leírja.

II. ICA

Valljuk be, Ica volt a család fekete báránya, akinek evilágon eltöltött - tragikusan rövid - életével, de még az emlékével szemben is állandó lelkiismeretfurdalást érzünk. Van is némi alapja....

Amíg élt, Icát, őt magát, a tetteit sohasem értettük jól, ha értettük is, kritizáltuk, pedig lehet, hogy csak több megértésre, szeretetre volt szüksége.

Úgy hallottam, hogy még a 2 éves kora előtt kapott valami agyvelőgyulladást, a szüleink háton és gyalogosan hordták Miskolcra a kórházba, - az úton, a batyuban, a biciklin sem lehetett valami kellemes! - és ráadásul az orvosok el is kezelték. Érzékeny volt világéletében, sértődékeny lett, de ugyanakkor neki volt a világon a legnagyobb szíve. Mondok is erre egy példát:

1976. január 31. napján - erre jól emlékszem, jó régen volt! - szereztem meg a jogi diplomámat, jöttem haza Szegedről a vonattal, amikor hallottam ott a rádióban, hogy 13-som van a totón.

- Ūristen! Ez nagy pénz lehet! - bár akkor azt hiszem, akkor csak egy százasom lehetett a zsebben.

Anyánk már nagybeteg volt, - akkor is sokba került a rák elleni - kilátástalan - küzdelem.

Éjfél után hazaérve, Icának elmondtam, hogy mily szerencse ért, zsebben a diploma, milliós vagyon a szelvényen, amit igazoltam is stb.

Ica akkoriban már szakácsként dolgozott valamelyik miskolci étteremben, kereső- és fizetőképes, így hát meggyőztem, hogy a várható nyereményre adjon 5.000 Ft előleget, amelyet majd duplán fizetek vissza.

Szegény! Hitt nekem, s az utolsó - ki tudja mire - megtakarított pénzét is ide adta.

A totószelvények értékelése heteken keresztül tartott, s mivel sokan tudhatták, hogy azon szelvényen miket kell behúzni, így a végső nyereményem ird és mondd: 562,34 Ft volt, amely ugye nemigen fedezte a kapott kölcsönt.

Ica nemigen siránkozott, sőt, legyintett: azt mondta: van ez így....

Azóta is tartozom neki vagy ötezer forinttal, meg - most már örökké !! - azzal a megértéssel, amit az életében adhattam volna neki....

Horgász a pácban ...

Ha nem tudnák, ez egy Louis de Funes film címe, amelyen gyermekkoromban halálra röhögtük magunkat rajta.

Engem Illés Pali barátom tanított meg - de nagyképű vagyok, hisz most sem tudok ! - horgászni, s talán még most is törlesztenem kellene neki azt a sok etetőkosarat, ólmot, zsinórt és a minőségi japán horgokat, amelyek a tanulópénzt jelentettékmármint neki. Történt ez akkor, amikor már elmúltam vagy negyvenéves.

Nagyon rossz kezdési időszak ez, mert valakitől azt hallottam például ,hogy ha valaki végképp elveszítette a józan ítélőképességét - s ha a nem létező pszichiátére sem figyelt oda - mondjuk, de tényleg csak mondjuk....éppen építkezni akar -, akkor az ősi thai és sajjóvölgyi közmondás szerint vagy negyvenéves kora előtt kezdjen bele, vagy sohasem.

Én ezt a tanítást sem fogadtam meg - miért pont ezt kellett volna ! -, s bár a türelmem és a pénztárcám végén csak legyinteni volt kedvem, azt is megtanultam : ha a fészekrakáshoz még zsenge házassuló korában kezd is hozzá az ember, akkor sem biztos, hogy befejezi ,de az már szinte igen ,hogy hosszú életű nem marad ezen a Földön.....

Ennyit az ideális család- lakás és szociálpolitikáról..... Mármint a " Házat ! Hazát! " jimmy- carteri elméletről. De térjünk mi csak vissza a horgászatra, amely talán mégis inkább az olimpiákon méltatlanul mellőzött atlétikai sportok könnyebbik műfajához tartozik.

Horgászni minden gyermek horgászik, nem voltam kivétel én sem. Annak idején még gombostűből, gyufa lángjánál formáltuk a horgokat, selyemzsinór, de volt olyan is ,hogy a nagymamánktól a guzsajról elcsent kenderfonal volt a damil, egy jól formázott mogyorófa a bot, s egy jó kiállítású ízig-góré az orsó. A "pedző", azaz a gyengébbek kedvéért, a kapásjelző úszó libatollból készült, kövidinkás parafadugóba fúrva. Volt olyan társam, aki a botot egyszerű, de jó markolatú napraforgó szárral helyettesítette, s mit ad Isten ő sem fogott kevesebb keszeget, kőfúrót, mint mi.

Nagy horgász-szerencsém sohasem volt, de miért pont ebben lettem volna kivétel. Emlékszem, egyszer, egy nagy Sajó-árvíz után Besenyőben mindenki kosárszám vitte haza az ártérből, pocsolyákból a méretes csukákat, balinokat, én pedig ilyentájt állítottam haza nagyanyámhoz - ordítva! - két kis folyami rákkal, meg három pióccával a lábikrámon, combomon.

Sokáig nem érdekelt ez a csendes örület, de aztán mégiscsak az inkább mániákus „mint divatos társaságba, a horgászokéba - no, nem is a vadászokéba! - keveredtem, s egyszer aztán muszáj voltam elmenni velük. A Nagy Kalandra! Ott ette volna meg a fene...! Botom, felszerelésem egy szál se, de ambícióm és nosztalgiám annál inkább.

Már a kezdet kezdete is borzasztó volt. Éjszaka megdarálni az árpát, zabot, kukoricát, moslékot "etetődarát" keverni, mert állítólag ezt szeretik a potykák. Utoljára a malacainknak csináltam ezt, még kézidarálóval, rendes keverőfával, de akkor persze utáltam. Most meg állítólag kedvvel csinálom. Aztán jött a hajnali háromkori "bársonyos" felkelés, anyósom gumicsizmájának a vaksi keresgélése az erkélyen, egy kis szunya az autóban és rögtön az első elmerülés félálomban a tóban. Szó szerint. Rossz helyre léptem ugyanis, amikor megkísértem a belém vetett bizalomnak eleget téve az egyik ágast leszúrni. Mentőegység hozzám, cipőcsere, s egy fél törköly ébresztőnek. Horgok bevetése, guggolás zsibbadásig, a sok guvadt szem mereven egy ponton, a jelzőn. Részemről :alvás, horkolás. Másik oldalon: felháborodás...

"Te már semminek sem tudsz örülni, hát nem is élvezed ezt a férfiasan megfeszített izmokat, s kiművelt emberfőket követelő sportot. No, majd teszünk róla.....!" Tettek.

Nem is unatkoztam kb. hét óráig, fel is ébredtem, sőt nagyon élénk is lettem, amikor többszöri kapacitálásra megkísértem a többiek által kellően már kikészített egyik szereléket a számomra jó messze, kb.15 méterre lévő bójához bedobni.

Ha jól emlékszem, először a Pali hátán lévő pufajkáról kellett két embernek lefejtetni az acél-előkés, hármás csukázó horgot, majd a második próbálkozásom után Gyalog Jancsival szaladtunk be egy röpke sebkötőzésre a közeli ügyeletre, mivel nem tudta elkerülni az etetőkösaram furcsa svédcsavarját. Több, a közelben álló és dobási kísérleteimet figyelve egyre növekvő létszámú horgásztárs fennhangon állította: ilyen dobást még életükben nem láttak. Ez a geller ugyanis ellentmondott minden, eddig ismert fizikai törvénynek.

Jó, hogy! Hol tanulták már ők a Bolyai-Lobacsevszkij féle geometriát, meg főként az egyenesek találkozását a végtelenben!?

Van olyan vélemény - szimpatikus vélemény, közel is áll hozzám! -, hogy a horgász olyan, mint a nagyvadak. Először csapatban tanulja meg a

zsákmányszerzést, aztán már csak egyedül szeret vadászni. (Persze van ,aki nem osztja ezt az állítást, mert még bennük van a hordaszellem, de most nem róluk van szó.)

Ha valakinek már van két - általában Illés Pali, Vinginder Tamás vagy Pataki Sanyi által - felszerelt, töredezett végű horgászbotja ,van egy, a lengyel-piacon vásárolt, kissé átluggatott, az egyetlen kifogott, de annak is megszökni sikerült "garda" által kitágított ukrán szákja ,van két, - eredetileg rablópórány-nyársnak vett - ágasa , az már úgy érzi: a halászó-vadászó ősök közvetlen leszármazottja." De genere Fischer!"

(A kedves Olvasó bizonyára még nem tudja, hogy ezen ősi-hősi ivadékok miért járnak oly buzgón horgászni-vadászni. Nemcsak a gerincvelő által folyton újratermelt és az ősejtekben lakozó, majd szétáradó ösztönök hajtják őket új és újabb horgászvizekre, vadászmezőkre, hanem a menekülési kényszer is. El, innen el!)

Azért írtam ezt a címet, a " Horgász a pácban!", mert mintha valahogy rossz sportágit választottam volna. Mióta horgászokodom, csak a balszerencse kísért. Amilyen pechem van, meg is talált. Nagy halat még nem fogtam, de veszteségeim jócskán voltak. Először is az történt, hogy a ma sem tudom mi okból megvásárolt "horgásztanya", egy ároktői, Tisza-parti nádfedeleles házikó közelében, az egyik Tisza- holtági parton ,a nyitott ajtajú autóból ellopták az akkor még nagyon újdonságos rádiótelefonomat. Igazuk volt ,mi a francnak kellett nekem rádiózenére pecázni?!...

A második eset akként történt, hogy a legkedvesebbik másodszülött leányommal, Laurával - akiből igen nagy mesterhorgász válik , akárki meglátja ! - csúszkáltunk az iszapos Sajó-parton. Az én kezemben két horgászbot, két ágas, meg a szák és a 2 literes Pepsi, mert az viszont kell . Az övében ehhez képest három szép, lapos kavics, mivel ő inkább "kacsázni" szeret a folyón. Egyszer csak megcsúszok, neki egy, a tavaszi jegesártól letarolt fűzfabokor hegyes ágának.

Korábban csak elképzelttem ,azóta már tudom is : valahogy ilyen lehetett a középkorban a karóba-húzás....

A harmadik eset a Balatonon volt, szégyenlem is,...de hát ami történt, megtörtént. Ilyen a formám, meg a híres-hírhedt szerencsém. Ha jól emlékszem, előtte volt a badacsonyi borkóstolás, majd utána jött a stégi horgászat. Gyaloglás

a vasúti síneken át , botlás, a halkés előbb a fürdőnadrágban, utána a hasamban. Mit ad Isten, tényleg nagy halat akasztok meg, segítség meg sehol. Mindenki a diszkóbanVérzek, de azért még órákon át küszködöm. Megúszom.....A hal is.

Történt aztán, hogy Lázbercen egy szerencsétlen ,de legalább 8 dekás keszeg "bevágásnál" segitettem Gyöngyössy Gábor barátomnak, ekkor viszont csak a lábam törtem el. Érdemes nekem horgászni ?!

A sporttársaim teli vannak csodás, elképesztően érdekes történetekkel. Irigykedem ! Hogy mekkora halat fogtak és főként, hogy mekkora halat *majdnem kifogtak*...! Csak...elszakadt a zsinór, akadós volt a part ,kicsúszott a hal a szákból, stb. Én ilyesmivel nem szolgálhatok.

Életemben - ami halat fogtam, annak a nagy részét is a barátaim, ismerőseim húzták ki a meder szélére. A saját kezű fogás rekordját öt darab, egyenként nem több, mint 21,5 dekás keszeg tehette ki, de szerintem azok is *suicid* hajlamúak voltak. Igaz, mostanában betévedek ilyen - olyan "magán-tavakra" is , ahol a gazda szerint a pontyok jó pénzért saját magukat akasztják rá a horogra.

Legutóbb viszont - ez nem képzavar: még lábadozó lábbal - a hűséges *fegyver - és szákhordozómmal*, Laurával az ongai tavakat kerestük fel. Bár ne tettük volna. A riasztós indítókulcs az autóban, én pakolászok, szerelek, Laura babrálgat, majd kiszáll. Az autó összes ajtaja 30 másodperc múlva lezár. Telefon, víz, kaja a csomagterben. Pánik, káromkodás, meg amit akartok. A horgász-zsinórral most az egyszer tudtam mit kezdeni.

Hozzám képest Robinson Crueso a találékonyságban és a gyakorlatiasságban az inaséveit taposta. Na, ezt tanulságképpen elmesélem:

Van ugye két milliméteres rés az egyik ablakon, kerekedik egy ügyes kis hurkocska, kis ólom a végére, csak annyi, mint a küszfogáshoz kell, majd jön a pecázás.

Legalább annyi ügyeskedés, fárasztás után, mint ami egy kapitális ponty kiemeléséhez kell, félóra múlva - Laura a szomszéd bokrok alatt szipog - a csomagter belső kallantyúja meghúzódik, a csomagtartó ajtaja nyitva.

Lajka bekúszik és a slusszkulcs fáradtan, magát a nagy horgász előtt is megadva megpihen a markomban. Ez jó fogás volt...! Életemben tán az első.....

Na igen! Azt mondják, holnap szép idő lesz, "kapnak" a halak. Van valakinek kedve velem jönni horgászni ?!.....

Kiskarácsony, nagykarácsony

Ugyebár az advent, az a felkészülés négy hete, a Megváltó megszületésének a méltó fogadására. Mi annak idején - mert én -, s ezt be kell vallanom - a mostani pártállásom mellett is és annak ellenére, mellette, un. kriptokeresztény is vagyok - az édesanyám (áldassék a neve még holtában is!), amolyan igazi *bigott* katolikus volt. Összevetve mindent, mi csak úgy, falusisasan, szegényesen, de azért tisztességgel készültünk a karácsonyra. Mármint a „mi karácsonyunkra!”

Régen volt, de még azért emlékszem, hogy a kerti nagy diófáról lehullott „papírhéjú” diókból legalább 50 - 50 darabot - kb. így megosztva - kányhaezüsttel és aranyfestékekkel mázoltunk be az apám kidobott borotvaecsetjével. Közben a sparhét, a falvédő - az volt ráhímezve: „Jézus, Mária, Szent József, Imádkozz érettünk!” - szintén összemaszatolódott a vízfestékekkel. Néhány, jó ivararányban kiosztott pofon és egy fateknős nagymosás után a házirendünk helyreállt. Az almák, körték válogatását a szüleink már nem bízták ránk, de egy a lényeg: az akkori, ötvenes évek végét reprezentáló ajándékcsomagok összeálltak.

Nekem - mint a család egyetlen nemzetalkotó- és megtartó fiú tagjának - újabb feladat megoldása következett. Bekerülni valami jobb fajta „kántáló csapatba”! Ez korántsem volt egyszerű dolog az én fazékhangommal, akinek a felvételét - hiába lévén az osztályelső - kapásból utasította el minden addig alakuló „kántáló frakció”.

Hogy történt, s hogy nem: az egyik brigádban jó időben megbetegedett egy jótorkú előénekes, s így bekerülhettem egy faluszerte híres kántáló csapatba. Voltunk vagy tízen, de a főnök már jó előre kikötötte, hogy csak úgy mehetek velük, ha a mostani szóhasználattal „play back”-et játszom, azaz teljes beleérzéssel, de csak hang nélkül tátogom.

Voltak persze próbák is, künn a faluszélen, egy juhhodály falai alatt, de ezekre már nem különösebben emlékszem.

Annál inkább arra, hogy karácsony villiáján, *usque* sötétedés előtt a főénekes lakásán gyülekeztünk.

Itt testmagasságra és életkorra tekintet nélkül mindenki kapott egy kis pohár szegfűszeges, borsos, paprikás forralt bort, a szülők előtt felhangoltunk, torkot köszörültünk, majd irány a tisztelendő úr lakása, aki a produkciónk szempontjából mérföldkőnek számított. Kisebb -nagyobb gyakorlás után viszont tovább engedett.

Ettől kezdve az utunk már egyenesen vezetett a főénekes által (frakcióvezető kifejezést hál'istennek még nem ismertük !) az ő, no meg a szülei által már korábban, legalább egy hetes munkával összeírt családok ablakaihoz. Ebben még a kutyák sem tudtak meggátolni. Úgyszólván fenomenális sikereket értünk el, s talán életemben utoljára ott és akkor egy igazi győztes csapatnak a tagja lehettem. A repertoárunk igen széles, ugyanakkor a végére már igencsak ellaposodott volt : kezdtük azzal, hogy a legrekedtebb hangú Lajos bekopogott és beordított az ablakon: „ Dicsértessék a Jézus Krisztus ! Szabad-e az Úrjézuskát dicsérni? !

Általában szabad volt, de olyan is előfordult, hogy váratlanul lekapcsolódott a villany. Nem biztos, hogy a háziak ateisták voltak, talán inkább szegények.....

A faluban - hiszen azért falu ! - minden és mindenki ismert volt, tudtuk azt is, hogy a szüleinkből verbuválódott asszonykórus a „ Mennyből az angyal”-lal kezd, s mi pedig újíítani akartunk. A még szóba jöhető „ Fenyőgallyas Kisjézuska” és a „Csordapásztorok” viszont prologusnak az apáink férfikarának volt fenntartva - ők nagyon szépen, rusztikus tercben és az alkántor Mihály bácsi Sajó- völgyben is híres baritonjával tudták ezt előadni -, tehát nekünk csak a „Pásztorok, pásztorok, Betlehemben.... „ c. opus maradt. Ez is egy szép ének.... Utána jött viszont a „ Dicsőség, dicsőség ..”, majd azért elénekeltük a „Mennyből az angyal”-t is. Kaptunk érte fejenként egy marék diót, két három piros almát és egy újabb pohár forralt bort. Fűszerezve.... Mire végeztünk, s az **éjféli misére** is beértünk, már mindannyian félálomban voltunk. A templomot nem fűtötték, de lehetetünkkel hamar befűtöttük.

Nekünk, srácoknak az orgona fújtatóját is nyomkodni-taposni kellett, nem tudtunk elaludni a padokban, nem úgy, mint néhányunknak az atyja. (Persze, ők is csak addig, míg a feleségük jól oldalba nem vágta !)

Elmúlt már az hajnali egy óra is, mire hazaértünk. Másnap már viszont az igazi - kissé rekedtes , kissé másnapos - karácsony lett....

A tarisznyám ,benne a kapott, kissé átfagyott almákkal, az aranyos, ezüstös diókkal, ott lógott a pitvarunk fogasán, s benne szunnyadt valamennyi elkántált, elénekelt, vagy elénekelni csak akart, de nem tudott, vagy csak elfelejtett karácsonyi énekünk

A következő évig.... A kántáló csapatok még akkor is összeálltak.

Zsuzsika és a rendőrség...

Baleset, ordítózó járókelők, sheriff, a szokásos történet. Ez a Mr.Hekus igazi lokálpatrióta, intézkedése is adekvát.A tett helyszínén "jogtalan autó-stoppolás" jogcímén megbírságolja a sérült gyalogost. (Micsoda kreativitás !)

Ennyi a történet apropója, s amiről eszembe jutott, hogy a mi szegény Zsuzsikánk, "anno" a cégünk - de hol van már a cég is !? - rehabilitált munkakörben éveken át dolgozó telefonközpont kezelője még ennél is cifrábbul járt.

Igaz, akkor még a szervezett bűnözés árhulláma nem robbantotta szét a közbiztonságot - micsoda szép idők! - csak verbális "patakvérek" riogatták, - no meg röhögtették - a magyarságot.

A mi Zsuzsikánknak egyetlen, de a fenti esettől is nagyobb bűne volt: az, hogy zöld jelzésnél kísérelt meg átkelni Miskolcon, ama Hági étterem előtti zebrán. Nomármost!... Az előzményekhez tudni kell, hogy Zsuzsika a születése óta paralizises, azaz bicebóca, s még az is köztudomású, hogy ezen az átkelőhelyen a gyalogosok zöld jelzése usque 4,6 másodpercre volt beállítva. / Egyes rossz nyelvek szerint - bár én az eredmények alapján ezt nem hiszem ! - a magyar olimpiai válogatott atlétái itt gyakorolták a 100 méteres síkfutás rajtját..../

Sajnálatos módon, a mi Zsuzsikánk nem tudta teljesíteni a szintidőt / hiába: a kondipénz, no, meg meg a profiliga hiánya !... /, így a táv utolsó harmadnál elűtötte őt a csak belső jelzésekre figyelő, ZIL- típusú, könnyűszerkezetes és energiatakarékos pótkocsis szerelvény vezetője. A szerelvényével együtt. Hál' Istennek,különösebb baj nem történt, mert ugye Zsuzsika megúszta csak láb-és medencecsonttöréssel, viszont a ZIL pilótája szerint a " gépes ", annak is a nagyon érzékeny szovjet acélból készült bal első sárvédője az ütközéskor olyannyira megsérült, hogy a biztosítónál a "pótnál" is nyomban totálkárt is jelentett.

Csődület persze itt is volt, s mivel a Megyei Rendőrkapitányság épülete ettől több, mint 30 méterre is van, a posztoló kapus szemtanúként nem láthatta az eseményeket, a helyszínelők az adott körülményekhez képest is már igen gyorsan, nem egészen 30 perc 15 másodperc múlva meg is jelentek a Hági környékén és felvették az ilyenkor szokásos tényállást. Ez márpedig igenis egyértelmű volt : Zsuzsika lényeges KRESZ-szabályt sértett akkor, amikor nem az út-és látási viszonyoknak megfelelő sebességgel haladt át a gyalogátkelőhelyen és "*dolus eventualis*"- an, azaz eshetőleges szándékkal elűtötte a tehergépkocsit, veszélyeztetve ezzel az addigi pályafutása során már több, mint 152 km-t vezető sofőr életét, testi épségét. Minderre tanúk is akadtak,

mégpedig az az öt rakodómunkás, akik a jármű fülkéjében utaztak s vallomásaikat a jegyzőkönyvben is három x-szel hitelesítették.

Nem akarom itt tovább csigázni a kedves Olvasók kíváncsiságát, bár jelzem: happy end, az lesz ! No, nem a szokványos hollywoodi, csak amolyan Pannónia - filmstúdiós...

Annak rendje-módja szerint megjött a rendőrségi határozat, és abban a közlekedési szabályok súlyos megsértése miatt 8.000 Ft pénzbírság / akkor Zsuzsika 2 havi bére ! / és a zebrai gyalogosközlekedéstől 1 évi - de méltányosságból két évre felfüggesztett - eltiltás szerepelt. /Persze, a mellékbüntetés vicc, de ilyen erővel, a hatósági logika alapján, talán ez is kijárhatott volna !/

A mi Zsuzsikánk igencsak megtört szívvel és könnyes arccal, emellett teli bűnbánattal keresett fel irodámban. Csak egyetlen kérése volt: a büntetést ő kifizeti, mert törvénytisztelő állampolgár, ezt már a temetésére félretett pénzéből el is különítette, s megígéri azt is, hogy a jövőben csak felül-és aluljárókon közlekedik. De ha az Istent és a jogszabályokat ismerem, akkor a kilátásba helyezett kártérítési pertől, azaz a "totálroncs"-nak minősített ZIL gorkiji AVTO-ZAVOD-tól - új értéken való - beszerzésre való kötelezéstől mentsem meg őt. Mert oda nincs KAPCSOLAT.

Mit mondjak ! Ritka nehéz ügy volt. Többszöri panasz és fellebbezés megírása, no meg a régebbi kapcsolataim igénybevétele után ezt végül is sikerült elérni. Zsuzsikát másodfokon csak "figyelmeztetésben" részesítették.

A "Mi Zsuzsikánk" pedig - félve a további következményektől, mit ne mondjak: a mostanában oly ritka és esteleges hatósági túlkapásoktól, netán a titkos megfigyeltetésétől is, mert ez nemcsak most jött divatba ! - azonnali hatállyal nyugdíjba vonult, és egy kietlen tanyára költözött.

Oda, ahol - egyszer elmondta ! - nincsenek is útjelző lámpák, nincsenek is zebrák, s a törékeny ZIL-ek a fekete golyáknál is ritkábban járnak arra. Igaz, - sóhajtott -, még mindig rettegéssel tölti el, ha hallja a valaha volt téeszektől elprivatizált, esetenként nemcsak három, hanem mind a négy kerekükkel a földutakon száguldó Zetor és Hoffer traktorok zúgását. Csak - sóhajtozott ! - nehogy az útjába kerüljön még valaha is egy is.....

Hogyan kell lepkét fogni...?

A lepke az igen repülékeny állat, a lepke fogója pedig nem egészen az.

Az egyiknek szárnyai vannak, a másiknak pedig csak fogója. Az egyik az üldöző - mármint a lepketfogó -, a másik - a lepke -, az pedig az üldözött.

Néha összekeverednek a szerepek, a hálók és a szárnyak is. A lepkéből is lehet fogó és a fogóból is lehet fogoly....

Gyermekkoromban - tehénpásztorkodás közben - a kék és a fehér mezel lepkéket szerettem, üldöztem. Kicsik voltak, fűgék, de barátságosak. Megvoltunk egymással....

Láttam ám a gyümölcsösökben még alma, körte, barackos lepkéket, no meg molylepkéket is nyáron és télen is, de a legjobban az izgatott, amikor még a forró, teliholdas éjszakák előtt megjelentek a **nagy éjfékete, pávaszemes lepkék**. Olyanok voltak, mint az átsuhanó fekete tündér a *meseízű éjszakában*. A Rejtély volt maga, mert elfogni sosem lehetett....

Nagybátyám azt mondta: Ne siess! Várj türelemmel! A nagynéném azt mondta: Ne mulaszd el! Kapd el!

A kamaszkorban szerettem kifeküdni éjszakánként a „kiserdődomdra”, s nézni a csillagokat, a Vénuszt, az esthajnalcsillagot. Akkor is, s még akkor voltak igazi lepkék, az angyalosan fehér- lángvörösek, a bordóan- biboran ördög szeműek, s akkor még a lepkék (és a lelkek) kergetőztek a szitakötőkkel is, de hát kit érdekeltek akkor....a lepkék.

Az ifjúkor a lepkegyűjtés igazi korszaka volt: mint az ifjúságra, a kiteljesedésre, ama bővizű, életerőt adó forrásra szálldosó és annak is legízesebb kortyára vágyó, a legszebb szárnyaikban mutatkozó pillangókat, **lányokat** láttam meg. Közülük egy kevés, a nektárral teli csókjaiban nekem is csepegtetett. Nem sokat, de módjával, de eleget.

A felnőtt lepkegyűjtő **sokat épít és sokat pazarol is el**: nem tudja, hol és mi a határ. Kaptárt és bérpalotát képzel és épít meg egyszerre: a saját pillangóját bezárja, építi a száz ablakot és hozzá legalább két ajtót /magnak persze a hátsót/, lépes madzagokat rak le, százat, s nem sejt, mert még nem sejtheti, hogy már az elsőben ő maga is a lépes mézre lépett.

Az öregkori Pangloss Mester már ugyancsak lassan gyűjtögeti a mások lámpafényében megégett és megpörkölődött, bukott ?! - de a számára még angyali - pillangókat.

A gyűjteményláda ajtaja viszont egyre nehezebben jár, s a Preparátor belátja : talán a keze sem a régi már.

Gabonás történetek

Az alkoholmérgezésben elhalt kutya esete

A kutyák - csak úgy mint az emberek, - sokféleképp elpusztulhatnak : elűtheti az autó, éhen halhat, lelövik, megmérgezik, felrobbanthatják, elaltatják stb.

Azt viszont ,hogy egy tisztességes, akkor még állami szolgálatban lévő eb orvosilag is igazolt alkoholmérgezés okából adja át lelkét a Teremtőjének, csak egyszer történt meg, s hol máshol eshetnek meg ily dolgok, ha nem a lassan már csak áldott emléküvé váló gabonaiparban.

Annak idején - van annak talán már 20 éve is, egy miskolci gabonás csapat legderekből és talán rászorultabb tagjai - igazgatói engedéllyel - vállalták, hogy pusztán az anyagáért lebontják Mezőcsát városában az un. „nyíregyházi „ gabonátárolókat. Elnevezésében pedig azért kapta a szabolcsi székhely nevét, mert egyrészt ott találták ki - hiába: Kelet felől is fújhatnak frissítő szellők! -, másrészt pedig csakúgy az építés, mint a bontás szempontjából "az igazán rohadt nehezen szerelhető" akácfákból készültek.

A mi fiaink voltak vagy tízen ,s Miskolcra vonattal kiutazva, egész nap szekercéztek, harapófogóztak, s óránként itták a kisfröccsöt. Úgy az estének a nyolc óra tájában már igencsak megszomjúhoztak viszont a sörre. Így az önmagában sivár vágynak tűnő sóvárgást a tettek mezejére váltva, meg aztán az ad hoc brigáddal is összetartva meglátogatták a kisváros akkor még ritkaszámba menő kocsmáját. Biológiai tény: a búza, az árpa és egyéb éltető magvak önmaguk megvalósítására s értelmük elnyerésére is nedves környezetet kívánnak, s az ezzel foglalkozó emberek toroka - csakúgy, mint a malmok - nem szeretik a száraz garatot.

Már jócskán elmúlhatott az éjfél, amikor valamelyik barátom -ha jól tudom, egyébként is összeférhetetlen és társaságot bomlasztó munkatárs-kezdemenyezésére a szállásra támolyogtak. Az ember különb, mint a méhecske, hisz azért vagyunk emberek, így Viktor gondolkodása már akkor is megelőzte korát, aki nem restelt a másnapi munkakezdéshez még fél liter törkölyt a korcsmárossal kiméretni, és annak üvegét a munkáskabátjában elrejtetni. Persze a dudorok nemcsak nőkön, hanem kék overallon is átlátszanak ,s az akkor is még a gyermekkorába terhes hintalovától karikás lábúvá vált „Tündér Lala” barátunknak ugyancsak szemet szűrtak a dolgok. Nos, Viktor Viktorovics- akiről és akitől van még néhány adomám ebből a világból - a gondosan rejtegetett félliteres üveget beásta a szomszédos DV szín kb. 100 vagonos búzahalmazába. Ehhez persze használnia kellett a stekkert is, amely eredetileg búza mintavételhez használatos,

de jó mélyen le lehet vele nyúlni a garmadába. Az egész társaság egy rövid hivatlan lagzilátogatáson, a menyasszonynak a násznép legnagyobb megrökönyödésére való megtáncoltatását és ezt követő rövid búcsúénekelés után - egy kivételével - nyugovóra tért a 25-ös sikerrel bíró, bűzára terített jutazsákokon.

Nem csigázom tovább a figyelmet, mert sejthető, hogy a mi Lajos barátunk nem nyugodott, hajtotta az addig elfogyasztott alkoholban még némileg kimutatható vére, s maga előtt látva az pálinkásüvegnek ama domborulatát, a kínzó szomjúság fojtogatta. Nem tudta viszont, hogy Viktor barátja merre rejthette el a kívánatos fehér folyadékkal teli üveget, de a szaglása jobb volt, mint a vizslaké.

Az alvás céljára szolgáló, egyébként legalább 1000 m²-es DV. szín átvizsgálásával ugyan átmeneti kudarcot vallott, de átkoválygott a szomszédos tárolóba, a „corpus” valódi helyszínére.

Közben viszont megbotlott a leltár tárgyát képező valódi, egyébként korcs örkutyában.

Az emberek sem szeretik, ha alvás közben zavarják őket, különösen nem, ha felrúgják, így a „Pici”, - mert talán így hívták ezt a foxit - az első erős felindulásában ugyancsak megjegyezte magának Lajost. Ceterum censeo, azaz „száz szónak is egy a vége” - mondja a latin: a mi barátunk alig félórás szimatolás és stekkerrel való keresgélés után valóban megtalálta az üveget, s hogy ne vesztgesse tovább az alvásra szánt drága időt, öt perc alatt le is suhintotta annak tartalmát.

Hiába, az idő már akkor is pénz volt, a másnapra való gondolás, a felebaráti szeretet pedig legalább olyan alsó mértéken állt, mint ma. Nem is lett volna ebből probléma, ha a kutya legalább kiscsókú amnéziában szenved, s nem hallja meg az ajtón keresztül - mert nemcsak őrangyalok, de az örkutyák is figyelnek ám - a gargalizálást, s ezen ténykedésen nem háborodik fel.

Mihelys't Lalánk kilépett a tároló ajtaján, a foxi - átérezve az alvó és meglopott munkatársak másnapra várható jogos felháborodását is - nekiesett Lajos nadrágjának, és rövid huzakodás után sikerült egy darabot a lábikrájából kiharapnia. Ezzel be is érte, mert amikor a megtámadott ordítására valamennyien felébredtek, és lapátokkal a kezükben kirohantak, a mi kutyánk a telep bejáratánál kialakított lakába zárkózott. (Az igaz, hogy az esetnek Lajos által történt leírását követően és a pálinka meglopását is konstatálva a lapátot tartó kezek azonnal a Lajos feje és nem pedig a kutyaól irányába mozdultak el, de mivel komoly ígéretet kaptak a kártérítésre, a kedélyek lenyugodtak.)

A másnap olyan volt ,mint a másnaposság általában. A kutyaharapást szőrével szokás gyógyítani, így Lajos nemcsak a jogi kategóriaként ismert és általában is elvárható felesek, hanem decis törkölyöket kért ki a kocsmában. Az emberek eleinte bizonytalanabban, de verték a deszkákat, húzták a szögeket, s aztán már estefelé mind a brigádban, mind az emberek gyomrában is helyreállt a belső béke.

Eljött a vacsora és az újabb kocsmalátogatás ideje, amikor az egyébként a világ dolgait egyébként is rezignáltan szemlélő Viktor Viktorovics szomorúan konstatálta, hogy a foxi nem köszön vissza, s mi több, az óljában élettelenül fekszik. Egy őrkutya ugye leltári tárgy, a Gabonaipar nyilvántartásában 32,12 forint értékben szerepelt, s a társadalmi tulajdon megvédése mindenki számára állampolgári kötelezettség..... volt. Így aztán természetes, hogy annak valamilyen hibázását hivatalosan is jelenteni kellett.

Én már csak tudom, hogy az állatorvosok nagy tudású emberek, így pl. már első ránézésre is megállapítják, hogy ki a jobban megveszett : a kutya vagy a gazdája. Itt viszont a kihívott doktor minden tudománya csődöt mondott, mert először szopornyicára, aztán ételmérgezésre gyanakodott, s majd ezeket mind kizárta, intézeti boncolást rendelt el .Ez pedig nem kis idő, két hét is beletelik. A tároló lebontódott, a brigád hazatért., s már mindenki elfelejtett majdcsak mindent. amikor a vállalatunk igazgatója hivatalos értesítést kapott:

„Tájékoztatjuk az Igazgató elvtársat, hogy a mezőcsáti telephelyükönnapon elpusztult és, „Pici” névre hallgató keverék foxi kutyájuk a laborvizsgálatunk szerint *alkoholmérgezésben* hunyt el. Az alkoholmérgezés oka számunkra ismeretlen.”

Dehogyan ismeretlen !! A Lala lábikrájából kiharapott, és neki azóta is hiányzó húscsapat alkoholtartalma meghaladta a kutya tűrőképességét.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second block of faint, illegible text, appearing as a separate paragraph.

Third block of faint, illegible text, continuing the document's content.

Fourth block of faint, illegible text, possibly a concluding sentence or signature area.

Hazánk tája

ՀԱՅՏՈՒՆԻ ԳԵՂԵՍՏԱՆ

Lengyel-magyar két jóbarát...

Mi, magyarok, de a lengyelek is két fél vodka és három sör között, felállva szoktuk tósztként elmondva, utána pedig ismételtetni, hogy: „Lengyel-magyar, két jó barát, együtt harcol, issza borát!” /Tudom ám ezt lengyelül is, de ez most nem fontos./

A történelmünkben jól ismert, hogy a II. világháború kitörését és a náci csapatok által Lengyelország lerohanását követően több ezer lengyel keresett és talált is menedéket Magyarországon.

Én ugyan nem vagyok egy helytörténeti kutató, de a minap, az anyósommal nézegettük a régi fényképeket és ekkor bukkantunk rá a mellékelt fotókra. Arról tanúskodnak, hogy Kazincbarcika jogelődjei pl.Sajókazinc, Felsőbarcika stb. községek az 1940-es évben *több száz lengyel menekültet fogadtak* be, s ezen szerencsétlen embereket a Királyi Magyarország s az a nagy ő kormányzója, Vitéz nagybányai Horthy Miklós hadüzenetek az „adresseshez” való megérkezéig magánházaknál szállásolták el. Azért ez sem volt semmi...Utána jöttek az internáló-táborok luxus kivitelben a Balaton partján.

A korabeli tanúk elmondása szerint a lengyel menekültek többsége fiatal, 18-25 éves egyetemista, vagy főiskolás, kissé szeplős, szőkés-vörhenyes hajú fiú volt, a helybéli lányok legnagyobb öröme, a lányos apák egyre inkább felfokozott és mindennap növekvő aggodására, bosszúságára.

Az anyósom elmondása szerint ezek a lengyel fiúk általában igazi úriemberként viselkedtek: gavallérok voltak, mint egy Mikszáth -regény lengyelje, illetve a „nemesi köztársaság” szejmjének a pánjai. Kissé különböztek, és ezért el is tértek az oly jól kiismert, bigerli csizmás-nadrágos, ez utóbbiban bicskát, ólmosbotot hordó, kissé istálló- és tehénszagú barcikai /kazinci / fiúktól.

A község életébe nem várt módon jól beilleszkedtek, s amikor 1941-ben, Hitler nyomására ismét bevagonírozták őket, sok szép kék-barna-zöld szemű barcikai, kazinci, berentei lánynak lett könnyes a szeme és a meglobogtatott zsebkendője. Csak utólag vallották be: nemcsak a mozdony füstjétől.

Isten Veletek ,Staszek, Vlodimir, Janek !.....

Knurowi anziksz...

A Közélet legutóbbi számában Dr. Király Bálint polgármester úr nyilatkozatában megjelent egy tudósítás, miszerint az egyre gyümölcsözőbb „testvérvárosi kapcsolat” jegyében sor került egy kazincbarcikai kulturális és politikai delegáció látogatására az alapításának 692. évfordulóját ünneplő, mintegy 45.000 lakosú sziléziai bányászvárosban. Közhely számba megy, de tényleg igazán kiválóan éreztük magunkat és a városi néptánccsoport *fergeteges sikerű* előadásait látva néhány percig igazán jó volt magyarnak lenni.

A polgármesteri nyilatkozatban szó esett arról a programról, amelynek keretében **Nagy Imre** alpolgármester vezényletével, ugyanakkor **Földesi Zoltán** és **Kocsis György** elévülhetetlen érdemei mellett, **Soltész Béla** kinevezett és „kiképzett” hivatásos szakács /ha lehet kiképzett úrhajósunk, miért ne lehetne „kiképzett szakácsunk” is !/ és **Sajó Attila** tálalóként és csapósként debütáló főszereplésével - csaknem 500 adag birkagulyás és marhapörkölt, több tíz liter bor kimérésével / APEH, jövedéki engedély rendben ! / öregbítettük a magyar konyha és vendéglátás Lengyelországban is ismert hírnevét. /Megmondom őszintén, én csak lézengtem a forgatagban, nem találtam meg azt a jól funkcionáló keverék nyelvet, amely orosz szótő alapokon, német ragozás mellett, angol szavakkal fűszerezve, magyar temperamentumú kifejezésekből /hogy a francba is mondják ezt..... !/ állt, s végül is, csattanóként, kölcsönös „na zdarovje!” felkiáltással a „polják, venger, dva bratanki” koccintással végződött./

Mementóként álljon itt egy kis „színes”, egy számomra élvezetes kis sztori:

Mindezt a valóban népünnepélyt többek között meglátogatta a Krakkóban székelő magyar konzulunk is, aki gulyásadagjának elfogyasztása után szerényen érdeklődött, hogy miként köszönheti meg a vendéglátást a városunk polgármesterének. Az inspekciós konyhamalac a már elég jó hangulatban lévő Soltész Béla kiképzett főszakácsunk volt, aki teljesen józan állapotában sem szenved rang-és címkórságban, s a feltétlen tekintélytisztelet sem erős jellembeli vonása. A függőleges testhelyzettől kissé eltérve, a Földünk mozgását is igyekezve kiegyenlíteni, s egyáltalán nem csak tettetett felháborodással a következő szemrehányással illette a konzul urat: „Mi az, hogy a Polgármester úrnak akar köszönetet mondani!? Tudja kinek kell itt valamit megköszönni!? Nekem, nekem, Soltész Bélának, no meg.... esetleg a Földesi úrnak! Vagy talán nem mi főztünk ...? No, hát csak azért! „

A tisztelt konzul úr pedig belátta, hogy az igazság hangja szólalt meg a kissé borízű hangon, elrebegte a „Köszönöm”-öt, majd minden további konfliktust kerülve a lengyel város vezetőinél keresett menedéket. Béla barátunk pedig ezt követően újra eltűnt magát sütkéreztetni a konyhán, ahol a csinos lengyel szakácsnők és pincérek minden felszólítás nélkül is mondtak neki néhány elismerő szót a ragyogó és bizonyított szakácsművészetéről.

Magyarok a Marsról... ?

Bizonyára sokak előtt ismert, hogy az USA-ban a magyarokat - no azért nem mindenkit, csak azokat a méltán elhíresült Nobel - és egyéb díjas magyar származású tudósokat, művészeket és más személyiségeket - egyszerűen csak "Mars-lakóknak" nevezik. Nem feltétlenül azokra a sci-fikből ismert, csúnya "zöld emberkékre" gondolnak, hanem az Újvilág emberei számára értelmezhetetlen, csavaros gonolkodásmódra.

Szó se róla, erre talán büszkék lehetünk, mert a világ leghatalmasabb országában méltán tesznek különbséget, divatosan: "pozitív diszkriminációt". Hiszen szinte csak egy maroknyi magyar - de micsoda magyarok, micsoda koponyák ! - mindmáig megmagyarázhatatlanul nagy befolyást gyakorolt Észak-Amerika, a világ, de főként az USA gazdasági életére, világpolitikai súlyára.

Igaz, minket, magyarokat a jenkik, kanadai köznép kissé gúnyosan úgy is jellemez, hogy az a magyar, aki utánad lép be a forgóajtón, de előtted lép ki abból. No, meg ha kirakod az ajtón, mire azt bezárod, már az ablakon be is mászott, és szemtelenül ott ül, pöffeszkedik a saját tévéfotelében...

Marx György, a valószínűleg csak kalandvágyból hazánkban rekedt tudósunk a História legutóbbi (XXI. évfolyam 4.) számában igen érdekes, "Magyar tudósok kezenyoma a 20. században" című cikket közöl, amelynek egyik leglényegesebb megállapítása, hogy **Kármán Tódor** (a lökhajtásos repülőgép feltalálója), **Gábor Dénes** (holográfia), **Hevessy György** (izotópok), **Szilárd Leó** (az amerikai atombomba), **Wigner Jenő** (tranzisztor, atomreaktorok), **Teller Ede** (hidrogénbomba), **Neumann János** (számítógép), **Kemény János** (basic nyelv), **Gróf András** (intelligens elektronika), stb. mindannyian Pesten (nem Budapesten, Pesten, egy 1 kilométer sugarú körben, nem is olyan nagy intervallumban születtek, kivétel nélkül magyar iskolákat végeztek, majd a felsőfokú tanulmányaikat általában a német egyetemeken folytatták.

Marx professzor úr (nem Karl, hanem György) a titok nyitjaként idézi Szilárd Leót, akitől egyszer megkérdezték, hogy vajon mi lehet a titka a magyar tudósok fenomenális sikerének ?

Szilárd nemcsak utánozhatatlan tudós, humanista, hanem szellemes ember is volt, s egyik levelében azt válaszolta:

Valahol az Andrássy út környékén, kb. egy évszázaddal ezelőtt, leszállt egy űrhajó, amely a Marsról jött, s mivel valószínűleg túlterhelt volt, amely akadályozta út a további útjában, a butább utasokat kirakta. Nos, ezek leszármazói lehetnek a "magyar marslakók".

A miniszterelnök...

"Senki sem lehet igaz próféta a saját hazájában!"

/ bibliai mondás /

Debreczeni József írt egy nagyon jó, klasszikus könyvet, amely hiánypótló, egy igazi politikai "kalandregény", s pártszínre, vallásra, ideológiára tekintet nélkül mindenkinek ajánlom elolvasásra.

Dr. Antall József miniszterelnök urat - amíg élt szegény - nem igazán szerettük. A miniszterelnök úr talán több szeretet és figyelmet, főként *megbecsülést* érdemelt volna.

Magyarországon mindig nehéz volt nemcsak a katona, hanem a miniszterelnökök dolga is, és mióta ez szinonim lett a demokratikus választások győztesének pártja elnöki funkciójával is, még inkább.....

Debreczeni úr igazán élvezhető stílusban, bár egy kissé elfogultan, de mégis tárgyyszerűen rajzolja fel több száz oldalon Antall dr. golgotai útját a tanári katedrától, múzeumigazgatóságtól egy rendszerváltó ország egyik legfőbb közjogi méltósága cím eléréséig, a hatalmaig, a hatalom gyakorlásáig és ezen "nehéz kereszt"-nek minősülő hatalomnak a megrendítő haláláig történő megtartásáig.

Antall miniszterelnök urat én talpig becsületes, politikailag a saját pártja és az országa népe mellett elkötelezett, *nagy formátumú személyiségnek* ismertem és ismerem el, akinek egyetlen *sorstragédiája* az volt, hogy sem a pártja, sem a kormánya nem értette őt meg, és ezek után ne is csodálkozzunk azon, hogy az általa vezetett országa sem szerette úgy isten igazából.

A miniszterelnök úr 1993. december 12. napján - egy sikeres, Németországban végrehajtott műtét után, de szövődményeként fellépő és mindmáig gyógyíthatatlan betegség, a fehérvérűség következtében - meghalt. Halálhírét a Magyar Televízió - adását megszakítva - közölte. J.F.Kennedy-típusú temetési szertartás keretében temették el.

/ Nemzeti színű zászlóval letakart koporsó, zsinóros, egyenruhás gyászhuszárok, püspökök és érsekek, rabbik ágyútalp, stb. Göncz Árpád köztársasági elnök úr nem búcsúztatta, mert biztos oka volt rá...! /

Az Isten nyugosztalja..! Politikai öröksége sajnos veszendőben, mert az az autokrata/ a családtól tanult / ösdemokratizmus, a pedagógiai pályán elsajátított tolerancia, de az a modern euréperség is, amely őt személy szerint jellemezte....szintén meghalt. S nemcsak az MDF-en belül.../ Amely egyébként sem érezte sajátjának őt,bár ő volt a választott elnöke ! Sajnos, nem volt az "Alapító Atyák" között, s sokan nem felejtették el neki.../

Az MDF, az a párt, amit választott céljai elérésére....megbukott." Mint oldott kéve", széthullt darabokra. Lett belőle a "sunyi Lezsák" vezette, tradicionális MDF - bocsánat, ezt a jelzőt a megboldogult használta az egyébként is sokszor "imádkozó sáskához" hasonlító mostani elnök úrral szemben.

Aztán lett belőle a leszakadt "MDNP", a "többet ésszel, mint ..." csoportosulás, az "antalli hagyományok" letéteményese és állítása szerint az őrzője, amely - lehet, hogy ez csak látszat - a választási kudarc ellenére több pénzt költhetett a kampányára, mint az OPEL Művek az új ASTRA magyar piacra való bevezetésére.

A jeles és "koszorús" drámaírónk, a Csurka István féle "Magyar Út Körök", majd a megalakult MIÉP csak hab volt tortán és egyik feltételes okozója a miniszterelnök úr korai halálának. Néha a sejtek is megbolondulnak! Ez tényleg nem fért bele az ő politikai társasjátéki szabályaiba. / Hogy mennyire fér aztán bele a Dr.Orbán Viktor úr Oxfordban / Amerikában?/ letöltött posztgraduális képzésébe,az majd elválik! /

Dr Antall József miniszterelnök úr nagyot alkotott.

Megteremtette a demokratikus gondolkozás és kifejezhetőség alapintézményeit,a politikai rendszerváltást. / Lám:például engem sem csuknak le azért,mert leírom ezt a cikket./

Dr.Antall József nemigen szerette a kritikát, ezt egyedül Orbán Viktortól viselte el, akit egyébként is politikai utódjának tekintett, és azt sem vette zokon, amikor Viki azt vágta a Parlamentben a szemükbe, mit az övébe, a kormányéba - /ő akkor a kórházban volt - lásd: taxisblokádpizsamás interjú stb. /, hogy a " kormány hazudik!" Az más kérdés, hogy a Kormány tényleg hazudott, hibázott, blöffölt, hazardírozott, de azért a halálos ágyán még megengedte Viktornak, hogy homlokcsókkal köszönjön el tőle.

Debreczeni József ezen könyv megírásával nagy munkát végzett, és ködfoltokat takarított el a közelmúlt egéről. Ha egyszer nagy és okos leszek, én is szeretnék egy ilyen alapos, jól szerkesztett és tisztességes szándékú könyvet megírni... bár nem tudom lesz-e még kiről!

Monica és a történelem...

Sohasem lehet tudni, ki, mikor és miért kerül be a történelembe. Egyesek úgy mondják, a férfiaknak viszonylag egyszerűbb a dolga, s erre már "beolajozott" gyakorlat is kialakult, mint pl:

- megfelelő családba kell születni, vagy csinálni kell valamit, vagy feltűnően semmit,
- merényletet kell elkövetni egy viszonylag már befutott egyéniség ellen, avagy fordítva: merénylet, orgyilkosság áldozatának kell lenni,
- háborúkat kell kirobbantani, avagy békét kell kötni,
- valamiben tehetségesnek kell lenni, s nagyot alkotni, avagy ritka tehetségtelenné, balfácánná,
- már a korszakos média is kegyes legyen hozzá, beszéljenek, írjanak róla, majd halála után legalább, "lábjegyzet" formájában bevegyék az annalesekbe.

Szóval ebből is látszik, hogy a férfiak inkább a Sors és a históriák kegyeltjei, mint a nők, akik közül az ún. történelmi figurák többsége egyébként is csak a férfiak "holdudvarában" keringett és először csak, mint "színes epizód" került be a történelem emléktárába. Gondoljunk csak az áldott emlékü, a nagy filozófusok agyműködését is serkentő görög hetérákra, a szent emlékezetű, de a Millicentenáriumban is csak olykor-olykor említett Árpád-házi királynőkre és királynéokra, de más oldalról: Mmr. Pompadour-ra, Charlotte Corday-ra, vagy a magyar párt- és állami vezetők feleségeire. (Azt, hogy ezen utóbbi kiváló férfialnak történelemkönyvbe kerülnek-e, lesz -e belőlük érettségi tétel, még nem tudom, de az biztos, hogy velük kapcsolatosan - konkrét adatok hiányában - bizonyosan nem a "Miniszter félrelép"-c. darab jut eszünkbe. Mert nálunk ezen a téren is Rend és Fegyelem van: nem véletlenül sulykolják naponta az agyunkba: Isten! Haza! CSALÁD! Van is eredménye, nem úgy mint a Potomac-folyó partján, ott az Ovális (olcsó vicc, de elsütöm: netán orális?!) szobában....

Azért szerencsés kislány ez a Miss Lewinsky.... Pár hét fizetés nélküli Fehérházi gyakornokoskodás, egy kis kézimunka és gomb (olás) tanfolyam, stb. s máris ott emlegetik a nevét - csak némileg lemaradva - az Alapítóatyák és az Elnökök után, de nyilván a mindenkor volt és leendő nemzetbiztonsági tanácsadók, miniszterek, kormányzók előtt. Kit érdekel már Dulles, Henry Kissinger, Brezinsky....?!

Igaz, ami igaz, a világ egyedül maradt szuperhatalma elnökének a gatyájába benyúlkálni, s ott szabad akaratból "illetlen és helytelen" dolgokat csinálni, van olyan történelmi szörnyettség, mint a Pearl Harbort megbombázni. S mint ilyen, majdnem casus Belli, kétségkívül sértheti az amerikai nemzeti érdekeket és önérzetet.

Persze, már akiét sérti..... Mert azért az amerikaiak többsége még mindig normális: tartozzon csak ez az ügy Hillary-ra Billyre és Monicára. Oldják meg ők....

(Csak azt nem értettem, hogy egyes, s nem is biztos, hogy a legférfiasabb amerikai férfiak mit játszódnak, játszották az erkölcs-csösztet?! Ennyire irigykedni azért még sem kellene...)

A magam részéről Bill Clinton elnököt még mindig a volt legjobb és legtehetségesebb tíz amerikai elnök között tartom számon, aki félig letolt alsónadrággal is százszor értelmesebb, mint más Mr. President szmokingban, akár páncélgatyában. (Neveket hadd ne említsek, de a vietnami háború évtizedeire gondolni azért szabad....)

Monica kisasszony pedig szégyellje magát! Egy ország, egy világ előtt - a kéjes, de kétes dicsősége ellenére - valami olyasmit rúgott fel, amely nem igazán vet jó fényt saját magára, de nembeli társaira sem: a talmi népszerűség oltárán feláldozta ilyenkor - s nemcsak a civilizált országokban, de talán még Bushmanföldön, vagy a Melanéz-szigeteken is elvárható - Diszkréciót, a Titkot, a Bizalmat. Olykor még szánkba vett békát is le kell nyelni, mert nem lehet mindent kiköpní.

Az ércbe öntött krumplibogár...

Akár hiszik, akár nem, még az egyszerű földművelők, de a divatosabban hangzó kertbarátok által is egyöntetűen utált és szinte kipusztíthatatlan, közönséges krumplibogárnak származási helyéről kolorádó bogárnak is van immár ércbe öntött, komoly művészek által készített, mi több: miniszter által felavatott és azóta is turista szenzációnak ható ércszobra Magyarországon.

Ez a műalkotás áll pedig a Moson megyéhez tartozó, a bösi erömű miatt amúgy is elhíresült Szigetközben, ott is a patinás és igen kellemes Hédervár kellős közepén.

Maga a község a Habsburgokról, különféle atyafiakról és udvaroncáiról, a településnek egyébként is nevet adó Héderváry-akról, ősi kastélyáról és templomairól híres, no meg arról, hogy 1947-ben állítólag itt találták meg az akkori imperializmus leghatékonyabb biológiai fegyverét, az első krumplibogarat. Szó se róla, eléggé hézagos lehetett már akkor is a „vasfüggöny”, mert gyermekkoromban, az ötvenes évek elején már a borsodi burgonyaföldeken legelészett, és jól viselte az állítólag nagyon mérgező, azóta már mindenütt betiltott DDT-port is. Vegyszerek jönnek-mennek, az áraik emelkednek, hatásuk olyan, amilyen, de a krumplibogár kiirthatatlan volt és maradt...

A szoborállításnak pedig az a története - a helyi polgármester mesélte egész konferenciányi tömeg előtt -, hogy valami tévések, filmesek jártak a vidéken, és jó magyar szokás szerint a fáradalmaikat a helyi kocsmában pihengették. Itt hallották a szomszéd asztaltól, egy idősebb gazdától, s figyeltek fel rá, hogy: „bezzeg, amikor '47-ben megtaláltuk az első krumplibogarat, volt ám riadalom, még az ÁVO is kijött ! stb” A fiatal tévések a felfedezés örömeivel vetették rá magukat a sztorira, csináltak egy szép izgalmas kisfilmet, azt bemutatták, majd még ezen első nekibuzdulás árhullámát meglovagolva a Győrben élő fiatal szobrászok bronzból kiöntötték a kb. 1 m nagyságú, csíkos hátú rovar, a polgármester a közeli látványnak ugyancsak elszomorító Dunakiliti fenék-gát építéséből megmaradt és baráti segítséggel elprivatizált usque 2 tonnás szikladarabot, mint szobor-talapzatot, majd 1997-ben, a „magyar bogár” ötvenedik születésnapján a faluvédők segítségével felállították a mai helyére. Nálunk mindennek módja és sorja van: egy kis szervezés, egy kis PR munka s már jöhetett is az aktuális FM miniszter a maga csekély 40 fős stábjával az ünnepi szoboravatásra / fúvósok, népitánc, körmagyar stb. / , no meg az azt követő állófogadásra.

Azóta a szobor benne van az útikönyvekben, és talán van olyan nevezetesség Hédervárott, mint teszem azt az ősrégi templom parkjában álló, s már ugyancsak kicementezett „Árpád apánk fája”.

A kolorádóbogár megjelenése és gyors elterjedése Magyarországon is katasztrofálisnak tűnt, nagy károkat okozott, ugyanakkor volt benne valami jó is: komoly szakemberek szerint a hazánkban ezen trauma hatására és ezen időszak után beszélhetünk csak tudományos növényvédelemről, s ekkor kezdődött a megyei növényvédelmi állomások megszervezése is.

A krumplibogár szobor ezen tanulságokról és eszme-futtatásról Héderváron mit sem sejt, ő csak kitartóan és egykedvűen mászik levélnek hitt szikláján, csakúgy, mint a legalább ezer élő modellje a mi kerti burgonyabokrainkra.

Erdély, Erdély... !

Hadd kezdjem ezt a rendhagyó úti beszámolót egy személyes megjegyzéssel. Többen is mondták, magam is érzem, hogy tősgyökeres borsodi magyar keverék vagyok, némi lengyel- tót beütéssel. Erdélyben sohasem jártam, semmiféle székely eredetet felmutatni nem tudok, pedig aztán arrafelé, még Ady szerint is gombamód termettek a hétszilvafás, kutyabőrös nemesek.

Az életemben úgy adódott, hogy némi focimeccs vállalása ellenében az AES Lyukóbánya / bányászok ! / dolgozói kiváló társaságában részt vehettem egy mintegy ötnapos gyergyói kalandban. Jobb lenne, ha magamban őrizném, de eléggé el nem ítéhető módon ennek az útnak egyes történéseit meg kívánom Önökkel osztani. Lássuk:

1. A focimeccs

Gyergyószénmiklóson már komolyan várták a bányászcsapatot, s hónapok óta heti két edzéssel készültek is a mintegy hatszáz méter magasságú, göröngyös, de azért kaszált, nyírott pályájukon. Szó se róla, ott is csak az „old boys„ legénység sorakozott fel a kivonulásra, de jól eső érzéssel állapítottam meg, hogy a derékátmérőkben és kilóink számát tekintve mi sem vagyunk hátrányban. Ellentétben velük, mi viszont akkor láttuk egymást először a piros-fehér- és különböző színű zoknikban, szerelésben. A román szín ugye a piros- sárga-kék....

Már a buszon próbáltuk összeállítani a csapatot, de gyorsan összevesztünk, mert már kapusnak is 12-en jelentkezünk. Többen esküdöztek, hogy a magyar trikolorért hajlandók akár egy kb. 5 x 6 m-es területet az életük árán is védeni, „ Horvéd áll a Harghitán ..”, ezt jelöljük ki neki mézporral, de onnét aztán sehová. Ennyit bírtak az éveink és a kondink...

Van már húsz éve is, hogy nagy pályán fociztam, egyébként is az alkatom és labda-érzékenységem még most is nagyban hasonlít a „Két félidő a pokolban” című filmben megismert és Garas Dezső alakította Steiner munkaszolgálatoshoz.

Köszöntés - korondi vázák átadása - és a kezdés után /ebben négyszer is szerepem lehetett, mert kb. ennyiszor értem a golyóhoz/ már az első percben bődületesen szembe lőtt a román balhátvéd a labdával, s némi szédelgés után viszont már egész Gyergyón - legalábbis amerre én jártam - elfogyott a levegő.

Se oxigénmaszk, se hordágy, se cserejátékos.....H. Dezső barátunk, mint /a magát/ kinevezett menedzser és szövetségi főtábornokunk, előrelátóan jó előre lealkudta a meccset kétszer harminc percre, s csak a félidőben könyörült meg rajtam. Az utolsó tíz percre újra ráléphettem a sárgás-zöld gyepre, így még időben

elkaphattam a negyedik újrakezdésünket az utolsó gyergyói gól után. Eredmény: 4:1. Volt öt labdaérintésem, a jobb szemem alatt véraláfutás, Artándig folyamatos oxigénhiányom, egy bokaficamom és mínusz két kilóm. Azért is: jó meccs volt.

2. Minek nevezzetek....?

Gyergyószentmikós tisztességes román neve: Georghian, kiejtve Zsorzszen. Az ottani magyarok, de a románok is, akik vagy vegyes házasságban élnek, vagy kényszerből tanultak meg magyarul, többször próbálták meg velünk kiejtetni ezt a nevet. Fűltanúja voltam az alábbi párbeszédnek:

- Te Eugen, hogy mondják azt románul, hogy Gyergyó?

- Zsorzszen, vagy moldául egy kicsit keményebben: Dzsordzszen!

Nem igazán magyar ember nyelvének való ez a sok zs, vagy dzs, én pl. már a findzsát is nehezen tanultam meg kimondani, ezért a harmadik kiejtési próbálkozása után rászóltam közismerten kissé kispazda elkötelezettségű barátomra:

- Ne vacakolj tovább! Ha eltévedsz a környéken, mondd csak azt, hogy Torgyán, - vagy ha maradnod kell még egy kicsit, csak úgy egyszerűen, hogy „Józsi bácsi”. Most oda mennék....

3. Bányászvirtus és szolidaritás..

Parajdon híres sóbánya van, akkora vágatokkal, hogy szabályos gyermekjátszóterek, kápolnák, tenispályák üzemelnek ott. A kőso állítólag jól tesz az asztmásoknak, ugyanakkor még most sem értem, hogy a sóbányászok szintén légzési panaszok miatt halnak meg. Egyszer csak nem vesznek levegőt...

Úgy alakult, hogy majdnem nem is láttuk ezt a bányát, mert ugye az vasárnaponként - amikor az ember ráérne - zárva van, s az ottani biztonsági őr az oldalfegyveréhez kapkodott, amikor látogatási szándékunkat - néhány sör megivása után - tettekre kívántuk váltani. A mi Pali barátunk és Patrónusunk viszont higgadt maradt, kisebb ajándék ellenében elkérte a bánya-főmérnök telefonszámát - erdélyi magyar volt a lelkem, nagy tudású és igazi showmann - felébresztette az előző lakodalmas éjszakáját pihenő álmából, és közölte vele, hogy... nem tudom mit. Lényeg az, hogy korondi fazekasok kifosztása és meggazdagítása után bemehettünk a bányába. Ez viszont egy bukaresti mikrobuszos román elit csoportnak nem sikerült. Kissé kárörvendve köszöntünk nekik: „Jó szerencsét!....”

Megbombázták Jugoszláviát ...

Mottó: A XXI. század Európája már nem lehet a XX. század Európája !
Valami a jövőre nézve is elromlott..."

Megbombázták Jugoszláviát, egy európai országot. Mi, magyarok ugyan nem - mert mivel is?, azzal a 15-20, már selejtendő Szuhó géppel, a hasonló állapotú 20 - 40 MIG-gel ?! -, de a NATO viszont igen. Ehhez képest Magyarország a NATO teljes jogkörű tagja. Kint is vagyok, bent is vagyok, főként pedig bajban vagyok.

Az biztos: én nem vagyok a délszláv ügyek szakértője, Jugoszláviában, de még Délvidéken, a Vajdaságban sem jártam, még ama átkos szocialista időkben sem, bár Szegeden, a határtól csak egy köpésnyire volt szerencsém deákoskodni. Most viszont olvasom, sőt, mint egy mozifilmet, látom is : egy tősgyökeres és vitathatatlanul a történelmi Európához tartozó országot bombáznak meg és rombolnak le az F- ki tudja hányas- repülőök, a cirkálók és robotok. Sokan mondják: úgy kell nekik. *Nem tartozom közéjük*, a rikácsoló héjákhoz, bár az is tény, hogy postagalamb sem vagyok...

Európa, sajnos, már igen öreg kontinens, a népei sem fiatalok, s mi több: a nemzetiségi etnikai kérdések az itt megtelepült népek génjeibe beivódtak. Amerika, az USA, az más: az a „népek kohója” - mondják ők, bár én nem hiszem! - és ott szinte mindenki újtelepes, szerencsepróbáló és bevándorló. Nekik, állítólag, nincs is mit egymás szemére vetniük.

Európa viszont a világ közepe: igaz, nincsenek alaszakai és kaliforniai, hawaii szigetei.

Fájdalom, Európa földrajzilag behatárolt, sűrűn és "nagyon belakott", így a *Lebenstraum*, az élettér mindig is a nemzeti konfliktusok forrása volt és lesz is. Szomorú ezt így leírni, de sajnos ez volt, ez van, ez lesz....

Még most is naponta bombáznak tőlünk néhány tíz - száz kilométerre délre, mert igenis, látjuk, bombáznak Jugoszláviában. Pusztulnak a hidak, épületek, emberek. Koszovóban pedig irtják az albánokat, állítólag mészárolják is őket.

Koszovó a délszláv nép- és nemzet megszületésének gyermekágya, a rigómezői csata helyszíne, *Szerbia erdélyi fejedelemsége*. A mohamedán albánok nagyon szaporák ám és soha nem szerették, most sem szeretik az ortodoxan bizánci keresztény szerbeket. Irtották is őket...Úgy hallottuk, a szerbek szívesen és gyakran vállalják, s játsszák is el a keresztény Európa

védőbástyájának szerepét, de hát ezt tették, ezt tesszük mi magyarok is. /Pl. Belgrád-Nándorfehérvárnál ténylegesen, meg mostanában is. Hivatkozunk rá eleget.....!/
Tör Amerika szívébe...

Mit mondjak: a nyugatban keresztény Európa sem a magyarok, sem pedig a szerbek hitvallását és főként politikai ideológiáját mindmáig nemigen díjazza, díjazta.

Mert mostanában az un. „másság” a divat. Így pl. homokos, fülbevalós férfi, a leszbikus, macsó nő, *a nemzetietlen állam és a történelmét ,gerincét veszített nép.*

Nem tudom, hogy ez a háború hogyan ér majd véget... Nem tudom hogyan lehet mindkét félnek tisztességes kompromisszum árán visszavonulni a csatamezőkről. Egyet viszont tudok: ezután a *csenevész háború* után a mi drága és öreg Európánk már nem lesz a volt régi. Mert bizalmatlanná vált, mert megöszült és még feleslegesen meg is öregedett.

Mire emlékeznek majd unokáink?! Valakik, valamiért, de megbombázták Jugoszláviát, Európát, de ezt a mi Európánkat, ezt a földrészt, a világ népeinek és kultúráinak a bölcsőjét.....

Pentagon déli szárnyának lángba borulása - mindennek klipszerű összevágása - pedig már a teljes megbizonyosodása volt annak a ténynek, hogy itt sajnos valaminek a vége és valaminek a kezdete történt.

Csak a frász meg félsz mondatja velem - így is legyen -, de még az is felrémlik előttem, hogy sokan új lapokat vettek elő és hozzákezdenek megírni a mi Föld nevezetű bolygónk un., 11. AFTER DAY® weboldalait.

HÁBORÚ lesz, vagy BÉKE ?! Tudjuk: Amerika lakossága vért kíván !

De mennyit és főként meddig ?!

Táguló világegyetem, avagy a Föld napja

Petőfi Sándor annak idején Pest felé tartva - még Segesvár vagy Barguzin előtt - tessék választani! - így szólt az akkori kedveséhez: „Erzsike, ne válasszunk magunknak csillagot!”

(A négy ökrös szekér pedig - ugye - szépen, lassan ballagott.)

Nos, mindezt a kissé idejét múlt vallomást kb. 2-3 milliárd év múlva nem mondhatják a Kárpát-medence akkori ifjai a szerelmüknek, mert nem annyira az érzelmek a keblükből, de a csillagok fognak hiányozni az égről.

„A tudomány mai állása szerint” ugyanis minden kozmológiai és még az einsteni matematikai modellt is megcáfolva a világegyetem a vártnál sokkal intenzívebben tágul, azaz a „Nagy Bumm” után nem jön el a „Nagy Reccs”, a csillagrendszerek egyszerűen kirepülnek a végtelen űrbe, egymástól eltávolodnak és néhány milliárd év múlva - ha él még valaki akkor e bolygón, és felnéz az égre - **csak a nagy sötétséget, a monumentális fekete lyukat látja.**

Ajaj, de messze vannak azok a milliárd évek, addig még jószerével - hisz elég tehetségesek vagyunk - magunk erejéből is ezerszer elpusztíthatjuk ezt a Kék Bolygót, és erre meg is van minden esélyünk. Ne aggódjunk tehát a világegyetemért, a csillagokért, mert lassan már nemcsak Földünk, Holdunk sem lesz, a Marson pedig most - még ebben az évszázadban - kezdődik a kolonizáció.

Mindmáig megválaszolatlan kérdés: van-e rajtunk, embereken kívül, a Földön kívül is értelmes, civilizált életforma a világegyetemben. Meggyőződésem, hogy a véletlenek számtanilag is kifejezhetetlen variációja szerint - eredőként - **az emberi léthez, tudathoz és közösségi élethez hasonló biológiai és társadalmi forma még az amúgy végtelen világegyetemben sem alakulhatott ki,** ezért kellene rá úgy vigyázni, mint az egyszerire és megismételhetetlenre.

Mi most XXI. századi emberek pazarlóan és mostohán bánunk a Földünkkel: nap-mint nap sebeket ejtünk rajta: rongáljuk tüdejét, furkálunk a szívébe, mérgezzük, hasogatjuk bőrét, (atom) petárdákat próbálunk ki a hasán, hátán és stb.

A világegyetem egyre tágul, az égbolt egyre sötétül, s millió évek múlva már nem lesz az Androména- kód is csak kicsit látszik. *A galaxisok itt hagynak bennünket.*

Csak a Tejútrendszer marad nekünk odafenn, na meg a Föld idelenn - de ezek is csak egy darabig.

Naiv a kérdés, és még választ sem érdemel: -Nem kellene ez utóbbira egy kicsit jobban vigyázni?!

Egressy Béni Könyvtár Kazincbarcika

20330148593

64

Czifra János, közíró életéhez kapcsolódó „miniatűröknek” nevezi az *Alkudozva* címen megjelent második könyvét. A kötetben lévő történetek, „jégcsapok” mindennapi olvasásra ajánlott írások, melyben az őszinte hang, az érzelmi gazdagság kerül a fókuszba. Stílusára egyaránt jellemző a közérthetőség és a bonyolult szövegalkotás. Az áradó, már-már gátakat áttörő gondolatsorok élménytelenül mutatnak be házat és hazát, juttatják el az olvasót a legközvetlenebb, személyes környezetből a fokozatosan táguló világba, felerősítve a világegyetem és a benne lévő ember iránti felelősség érzését. Az írásokban megszólaló szerző keresi és találja meg az élet értelmét úgy, hogy közben nem feleli saját gyökereit, ironikus hangon ábrázolja napjaink fonákságait, és felelősen tekint a jövőbe. Az események háttérében hiteles kor- és kórkép állít tükröt az olvasónak is.